

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-20
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504 060
"Банку Чеського Легіону
Прага „Діло“
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
квартально . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 5-НИ „ДІЛО“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ПОЖЕНА НИЩИТЬ НЕНАДІЯНО НАШІ ГОСПОДАР-
СТВА тому хоронім і забезпечуймо своє майно, асеку-
руючи від огню також свої рухомості (хатню обстано-
вку, господарське знаряддя, живий інвентар, пашу
і збіжжя)

У ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер“

у Львові, вул. Руська Ч. 20.

на за дрібну оплату виплачує повне відшкодування
за втрачене майно.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадности

У ЛЬВОВІ

(раніше Галицька Каса Ощадности)

РІК ОСНУВАННЯ 1843 р.

Установа публичного права.

Видає ощадностей книжечки на ім'я і пред'являти

з порукою держави

Веде рахунки біжучі і чекові.

РЕЗЕРВОВІ ФОНДИ: 5,668,000 зол.

Закісчені вишати — П. К. О. 500 198.

Складайте свої ощадности і всяку часову зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 12.

бо це не тільки безпечно і корисно для Вас й особисто,
але це рішуче необхідне для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українські, Польські Союзи,
Районові Молочарні та весь кооперативний промисел.

Крик про масонів.

Львів, 6. серпня 1938.

Від місяця передове і почесне місце у поль-
ській пресі всіх напрямків займає тема про масо-
нів. Вже й раніше з польського консерватив-
ного та молодого-націоналістичного табору лу-
нали голоси перестороги перед впливами, що
іх бачимо в польському державному житті ма-
ють польські масони, члени міжнародних ма-
со-ських лож. Тому, що найбільш характери-
стичною рисою масонерії є її конспіративність
поруч із солідарністю членів, польські діячі
згаданого правого табору віддавна піднімали
крик, що через масонерію намагаються впли-
вати на внутрішні польські державні справи чу-
ужинські чинники, даючи недвозначно зрозу-
міти, що на верхівку тих масонських лож, до
яких належать поляки, переможний вплив ма-
ють, якщо не більшовики безпосередньо, то
„фольксфронтівці“, головні французького ти-
пу. Таким робом кампанія проти масонерії ішла
під гаслом боротьби взагалі проти тайних со-
юзів, які не підлягають контролі держави та
яких надради центральні знаходяться на чужині.
Але та кампанія ширшого відгуку не мала і
польського громадянства просто не цікавила.

Аж ось місяць тому в „Політиці“ появи-
лась на цілу першу сторінку стаття „про масо-
нів і масонерію“, підписана скромними ініці-
алами Л. К. Редакція часопису у примітці зазна-
чала тільки, що „з незалежних від себе причин“
не могла видрукувати статті в цілому. Пооди-
ножкі уступи дійсно вриналися на густо викро-
кованих місцях. І тут прийшло до першої сен-
сації. До авторства статті признався колишній
писатривний прем'єр, сенатор проф. Леон
Козловський, обурений, що йому сконфіскува-
ли статтю. Але ще заки він вніс заповіджену ін-
терпретацію — державний комісаріат у Варшаві
(варшавська цензура) оголосив, що не скрес-
лив п. Козловському ні одного рядка; ту заяву
потвердила сама Редакція „Політики“, що зно-
ву викликало прилюдні міркування на тему
„внутрішньої цензури“, „узгодження“ тексту те-
лефонів і т. п. технічно-редакційні болячки
сучасної преси. Але почались згоди, які то
саме частини статті сен. Козловського не поба-
чили світа. Виходить, що Редакція скреслила
майже все те, що торкалося тайн т. зв. ложі
„шкотського обряду“, пускаючи те, що торка-
лося ложі „великого сходу“. Ось і розпочався
ганок на тему впливів масонерії „шкотського
обряду“ у Польщі, при чому апако просто об-
винувачення, що членами тієї ложі є численні
востойники, які займають високі становища в
державній ієрархії. Ясна річ, що „Газета Поль-
ська“ і „Кур'єр Поранки“ з обуренням ті захи-
ди відкидає.

Але кампанія проти масонерії затримувалась
не тільки деякі кола нинішнього режиму. Сен.
Козловський у згаданій статті назвав і поімен-
но кілька осіб, як членів масонерії, з табору о-
позиції, як ось колишнього прем'єра ген. Сі-
коського, кол. маршала союму й голову Стро-
ництва Людового Ратая, політичного передо-

Гармати грають -- дипломати радять.

НОВИЙ НЕВДАТНИЙ НАСТУП СОВІТСЬКИХ ПОЛКІВ НА ЯПОНЦІВ.

Совітські частини намагалися сьогодні
рано заатакувати японські становища
в околиці Чанкуфен, однак японська
артилерія приневолила їх до відступу.
Комунікат японського міністерства вій-
ни додає, що наступ почався по год.
6.30 рано (місцевий час).

На полудне від озера Чанчів до на-
ступу вирушили: курінь піхотинців і
коло 50 повзів. Одночасно на япон-
ські становища на північ від Шашао-
тіа вступав курінь піхоти з 60 повзими.

ЧИ ПРИЙДЕ ДО ПЕРЕМИР'Я?

Зі змісту розмов між японським амбасадором
Шігемітсу та Літвіновом, проголошеного
японським міністерством закордонних справ —
виходить, на думку політ. кол — що обі сто-
рони погоджуються в засаді на мирне полаго-
дження граничного конфлікту. Першим вислі-
дом переговорів буде, як можна догадуватися,
заключення спірного терену обома сторонами.
Вона буде вступом до дальших перекретацій.

ЯПОНИЯ СХИЛЮЄТЬСЯ ДО ПЕРЕГОВОРІВ.

По розгляненні конференцією міністрів:
військ, морських та закордонних справ ситу-
ації у зв'язку з демаршем у Москві, японське
міністерство закордонних справ переслало ам-
басадорові Шігемітсу дальші інструкції з намі-
ром продовжувати переговори.

ТА СОВІТИ НЕУСТУПЧИВІ.

Літвінов зажадав від японського амбаса-
дора в Москві Шігемітсу,

щоб японці покинули спірні узгір'я
Чанкуфен, які є власністю Совітів, бо
в іншій випадку нема мови про мирну
полагоду конфлікту.

Японський проект, щоб війська обох
сторін покинули спірний терен, Совіти
відкинули.

Совіти вважають, що їх обов'язує кордон,
визначений договором із Китаєм

і не згодяться на ревізію кордону.
Доки хоч один японський вояк буде
знаходитися на совітській території,
совітський уряд застерігає собі сво-
боду діяння.

Не зважаючи на таке рішуче становище Со-
вітів, японські міродатні кола заявляють, що в
засаді декларацію Літвінова можна було би
приняти.

ВЕЛИКІ ПРОТИЯПОНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

Від кількох днів відбуваються в СРСР ве-
ликі протияпонські демонстрації, що прибрали
вже провокаційний характер. У маніфестаціях
беруть участь відділи червоної армії, при чому
команданти і політичні комісари виголошують
промови проти Японії, домагаючись від боль-
шевицького уряду, щоб „покарав“ Японію. В
резольюціях називають японців образливими
словами, зачерпненими з часу перед російсько-
японською війною в 1904. р.

ГОСТРА ІНСПЕКЦІЯ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

У зв'язку з напруженим положенням на Да-
лекому Сході переводять строгу інспекцію всіх
відділів червоної армії, щоб піднести її боеву
і моральну вартість. Інспекція виявила великі
зловживання в інженерському корпусі. Виявило-
ся, що в будові військових об'єктів планує нечу-
ваний хаос і зловживання. Тому сподіються
нових репресій і „чистки“ між військовими ін-
женірами.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВОЯКИ БУДУЮТЬ ОКОПИ
В МАНДЖУКО.

Райтер повідомляє з Токіо:
Відділ большевицьких військ пере-
йшов кордон Манджуко і приступив
до будови окопів недалеко манджур-
ського села Макешан, 12 миль на по-
łudне від Суфенго.

Большевицька артилерія бомбардувала
нагально в суботу рано горби Шуліфен
на північ від Чанкуфену.

Горячкові наради делегатів Англії і Злучених Держав.

ЧИ ДІЯДЕ ДО СТАБІЛІЗАЦІЇ ДОЛЯРА І ФУНТА ШТЕРЛІНГІВ?

Англійська преса пише, що вже мабуть у
протязі Злучених Держав й Англії підпишуть
примиренний договір. Переговори у справі
цього договору добігають до кінця. Делегати
обох держав знайшли компромісний вихід у
справі американського експорту до В. Британії
пшениці, смальцю і шовкових панчіх. Англійські
делегати теж узяли під увагу. Між фінансо-
вими колами Лондону кружляють поговори,
що долар буде стабілізований у відношенні

4.50 до 4.86 за фунт. У Лондоні приважують
вельми значіння до стрічі американського ам-
басадора в Лондоні Кеннеді з державним се-
кретарем фінансових справ Моргентавом у Кан-
тоні. Здогадуються, що Кеннеді намовить
на рівнірі. Здогадуються, що Кеннеді намовить
Моргентава, щоб склав візиту в Лондоні. В
такому випадку канцлер скарбу Джон Саймон
перервав би відпустку у Шкотії і вернувся би
до Лондону, щоб обговорити з американським
міністром фінансів актуальні валютні справи.

6 тут думки, що це «якщо»
вести словесну полеміку, а просто масові
ні розпорядки. На це відповісти, що
мика має познайомити населення
питанням, щоб населення не було заплутане
ними розпорядками. Маємо врахувати
голошення расизму в Італії та інших
полеміка, це головне остерігає
напливом життів в інших країнах.

Можна здогадуватися тільки, що перед якими розпорядками влади придуть ще деякі аспекти людської діяльності в чинних становищах ресорту внутрішньої політики Італії, хоч — щоправда — політика знаходиться тут в руках одних і тих самих — Муссоліні — так, що властиво зміна людей не змінює ходу політики. Метою цієї політики може бути й бажання перевірити настрій жидівського населення Італії, а в першу чергу його провідних одиниць.

Не обходиться тут у цій кампанії й без проміжних гуморів. Є тут у Римі щоденник „Іль Джіорнале д' Італія“, офіціоз між офіціозами. Його начальний редактор Вірджініо Гайда, кажуть, має доступ до „джерела“ і він подає вістки з першої руки. Продавці часописів викрикують по вулицях назву цього часопису додаючи: „зі статтею Гайди!“ Становище того часопису було завжди фізбосемітське, що навіть виявилось у піякох до — українців. Напр. усі щоденники Риму й інших більших міст Італії, як кажучи вже про провінцію, містили й містять більші й менші статті — а не замітки! — про нас, про наше життя на наших землях, чи про культурно-політичні прояви життя україн-

ців в Італії. „Іль Джіорнале д' Італія“ ніколи цього не допустився: Україна, українці — невідомі йому поняття. Але виразну фарбу пустих цих часописів 23. червня ц. р. помістивши довгу статтю проти Селіна та його останньої антисемітської публікації. Стаття має такий стиль, що могла б бути сміло поміщена хочби і у львівській „Хвілі“, при чому, об'єктивно кажучи, з журналістичного боку написана блискуче. Але не минуло й дві неділі, а той офіціоз кинувся на жидів, як 105-відсотковий арієць.

Є в цій справі ще одна сторінка: постава Ватикану! Нема сумніву, що Ватикан є проти політики антисемітизму, проти викидання жидів з Італії, проти воюючого расизму, як теорії і як політики. Ходять чутки, що виступ уряду у справі расизму був поставлений давніше вже, але папа загрозив енциклікою. Нині вже мабуть ніякі енцикліки не стримають Муссоліні від ліній, яку зайняв супроти жидівського питання. Через те Італійський антисемітизм може викликати ще другий новий фронт боротьби — конфлікту з Церквою. І тому за розвитком цих подій в Італії з таким зацікавленням слідкує нині весь світ.

М. Зазамський.

ПОВЕРОВІ
ОПОНКИ

користуванню. Було три форми колективного землекористування: 1) товариство спільного оброблення землі, тобто кооператив господарства об'єднувалися для спільних робіт; 2) сільсько-господарська артіль, де індивідуальну форму господарства замінено усупільненням господарством; 3) сільсько-господарська комунa, де усупільнено все аж до споживання. З цих 3-ох форм вдержалась тільки друга. Згідно з планами колективного землекористування ухвалено на V. Всесоюзному З'їзді, в травні 1929 р., колективізацію господарств неможливіх і середняків з особливим притиском на нищення куркульів. І від цієї пори пішла війна проти індивідуальних землевласників (одноосібників), яка і довела до того, що по введенні в лютому 1935 р. нового статуту сільсько-господарської артілі залишилось всього коло 380.000 одноосібних господарств, які користувались несповна півтора мільйонами га землі в загальному числі 44.545.000 га всієї землі в межах УССР. Війни колективізацію землекористування устійнула остаточно нова конституція ССРСР, яка в 6-тій статті зазначає, що земля — всенародне добро, державна власність, отже вся належить державі — себто ССРСР (?).

Під цю пору справа землеустрою СРСР України представляється так. Залежно від того, хто землею користується, можна її поділити на такі групи: 1) Земля, якою користуються колгоспи; 2) земля, якою користуються індивідуально окремі господарства колгоспників; 3) земля, якою користуються індивідуальні господарства (одноосібники); 4) земля, якою користуються радгоспи (державні господарства); 5) земля, якою користуються кооперативні господарства і відділи робітничого постачання; 6) земля, якою користуються інші землекористувачі з сільсько-господарським виробництвом; 7) земля державного земельного фонду.

Найвище признание ошадним,

що щадять у рідних банках, наприклад:

у ЗЕМЕЛЬНІМ БАНКУ ГІПОТЕЧНІМ у ЛЬВОВІ

вул. Словацького 14.

(Філія Банку: Станіславів, ул. Собіського II.

Земельна „свобода“ у селянсько-робітничій республіці.

Недавно появилася публікація Гліба Лавровського „Земельний Устрій Советської України“, видана у Варшаві 1938 р. Щоб по-максимуму наших читателів в цю справу, розмістимо цю статтю оперту на загальній публікації.

Землеустрій Советської України переходив кілька стадій розвою. За першу стадію можна вважати геніальний маневр Леніна, що з метою жити собі українське селянство для червоної революції, проголосив поділ поміщицької землі на українській території між українських селян. Одержаний таким чином селянин дав змогу економічному наїздиноків загарбати всю українську землю, а себе обернути в стократ гірше, як перед тим, закріпощеного, безправного наймита червоного — на зміну — пана. За словом Давида Всеукраїнський Революційний Комітет

проголосив 5. II. 1920 р. закон, яким всі сконфісковані советською владою поміщицькі державні, монастирські й удільні землі перейшли у безплатне користування безземельних і малоземельних селян і сільсько-господарських наймитів. Землі трудових селян-власників залишилися надалі при них. Але вже дні 2. березня 1921 р. признають селянам користування землею тільки на час 9 років, при чому відібрали від них потрібну кількість землі під радгоспи, запасний земельний фонд і цукроварні. Щоб втихомирити викликаним цим реакцією селян, встановили 27-го травня 1922 р. безречинцеве землекористування, але вже на другий рік виступили проти багатіших селян т. зв. куркульів.

Так було до 1927 р., коли то встановили землекористування тільки в складі земельної громади, що дало початок колективному земле-

бо там хіба камінь та камінь. Вже Ти дівойко борши прийдеш гев до мні, як я д тобі.

Пишеш жо тиса добре поводити, лино гроший ни маеш. Та я, моя дівойко, вік свій звікувала і вас всіх звінувала, а певне стільки гроший і ни виділа, що ти одного дня видаеш...

Задумалася пані Заліська: і що тут відписати старовині? Хіба вона зможе зрозуміти мене? Хібаж вона знає, як тут живеться? Мушуж я відповідно вбратися, хоча всі бачать, як скромно вбираюся. Не можуж-ж я відректися кіна, театру, чи хочби каварні. Адже це моя духовна пожива. Мені треба доконче нових вражень, щоб свого таланту не змарнувати.

Часописи — правда, — я їх мало купую і то тільки тому, що присилають додому, но і пишмєнник мусить заедно держати палець на живичку життя. Бо поправді, що ті часописи мені нового дадуть? Те, що вони пишуть і я сама написалаб. Прочитаю заголовок статті, то вже можу цілий зміст подати... Тільки треба часом перекинути, чи нема там чого про мене...

Я вже так хотілаб ошадити, щоб післати щось мамі, але ніяк не можу. Ну, на чім-жеж тут шадити?

Чути дзвінок. Пані Ніна сердита. І знову не дадуть мені докінчити? Нагадує собі, що Ганусю післала до позичальні відняти книжку. В хаті немєє нікого. Вона сама. Треба самій виглянути, хто дзвонить. Коби хоч не жєбрак...

— Бррр... Які осоружні всі ті влізливці. Кожне сунє їй під нє своє гризоту... Немов би вона не мала досить своїх власних...

На всякий випадок треба скоренько причепуритись, хтоб там і не був, бо не можна знати.

Один мазок: уста, як вишні.

Пушок швиденько по лиці.

На брови нема вже часу, бо жтось кастирливо домагається, щоб відчинити.

Пані Ніна, відсвіжена, накинувши на плече легоньку нагортку, а на лице милу усмішку (на всякий випадок), — виходить. Показується, що це кравчиня принесла нову сукню до міри.

— Ах, це ви, пані Таранова. Прошу, прощу, заходьте. Яка я рада. Дорога пані Таранова, ваш прихід для мене завжди в саму пору. От саме сьогодні вранці я думала собі, чи ви зможете викинути цю сукню до четверга. Мені її конче треба. В четвер їдемо з мужем до каварні. Там збирається найліпше товариство. Не можуж я завжди в тій самій суконці ходити. Цим разом має теж бути кілька артистів-малюв. Отже мій муж обивав, що підемо, якщо тільки матиму гуалету, як і годиться носити пані директорів Заліських.

— До четверга? Тяжко буде, але попробую.

— Як думаєте, пані Таранова, чи мені в цім колірі до лица? Я ще досі непевна, чи я добре вибрала? Може треба було взяти інший колір?

Пані Ніна не перєстає говорити весь час, примірюючи перед дзеркалом сукню.

— А отут... Чи Вам не здається? Щось немовто надто виокроєне. Тепер такі глибокі декольти не в моді. Тут знову збоку щось немов дується. Пождіть, пождіть. Принесу друге дзеркало... О. Так, тут добре, але декольт ззаду рішуче за плиткий. Треба доконче витяти, тим більше, що спереду за глибокий. А тут о, о, о. Тих недостат є тут стільки.

Губки пані Ніни стискаються немов шпурочком. Зморшка між брівками показує, що вона недоволена.

— Алеж, пані добродійко. Що знову? Тут таких страшних недостат нема. Признаю, що

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 19.

ЗІРА ВАНЬО.

2

Чутливе серце.

Яке втрєте прочитувала листа, а ніколи не могла дійти до кінця. Завжди хтось перетинав...

„Слава Ісусу Христу, дорєга моя дитино, який дивно не мали від тебе вистійки (що за смєх). Чи знаєш ти, моя дівойко, що на тебе (ну) вилія моя. Продалисмо корову та трохи смєхнуся на зиму та треба було всім, бо всі ми геть, чисто пообдиралися. та, як знаєш, зимове туже, а жидівське дороге. От купи Грєх зоботи собі, а Мариси жоні черевики, на те старших дітєсєвєк теж дашо кинути треба. А ти стара бабо, сиди з малими онучатами на лїт та грєйся. Тобі вже нічого не треба гет жє за тако поздирано, пальці з холахів вилізали, а тут стара свєдєра, щосми ту двєроки приймає адирєтєся також. Нимаю ничо типлого, а мене себе закинула абим старі плічї зогріє... а жє така страшна... а я так мирєну ді-дєла, гєй, гєй... абим могла вєзнати, як ня біла тєбє, тєбє ми таки прислала дашо, абим си тєбє колашу кушила дажє. Так, так дівойко... Імєно в Вас мала, кільком у світ вивєла, а по-чєм в Вас ни маю жадної. Пишєш ми, абимєся тєбє та до Тебє приїздила. Та ячєж я можу тєбє, а я хілоєв ни можу нияк їзати, бо ня ні розгєсє. А на колї? Та я ни їхала ше, я їзєла. Тєй Тато далеко наїздивєся, находивєся до Вілєи з водами ходив. А мені, бабі, ни тєбє не розїзжєти. А деби я тепєр на старі тєбє тєй коєти у тєбє камєнє місто вивєзїла? Та мєнє там вємєрєла, не було би де ховати мєнє,

Вже й Мамай Фотографує
Все приладдя я має купує!
Фотографічна крамниця
"Е-КОМП" ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 29.
 тел. 308-30.

КОЛГОСПИ.

Колгоспи — це найбільш поширена форма землекористування. Колгосп — себто сільсько-господарська артіль — це по словам статута, добровільне (7?) об'єднання трудящих якогось села, сільщини, хутора, щоб спільними засобами виробництва і спільною, організованою працею будувати колективне, тобто громадське господарство. Це господарство ведуть на землі, що її власником є держава. Членами артілі можуть бути всі трудящі від 16-го року життя, за винятком куркулів і позбавлених виборчих прав. Їх обов'язок — причинитися своєю працею до досягнення найвищих користей зі спільно управляваною землею, берегти спільне добро, підняти трудову кваліфікацію членів артілі, їх культурний рівень, тощо. Справами артілі завідує загальні збори членів за посередництва управи артілі в складі 5—9 осіб, вибраних на 2 роки. На чолі управи стоїть голова артілі. Йому до поміччів є заступник, бригадир і завідувачі. Контролю виконує ревізійна комісія артілі.

Артіль розпадається на дві бригади: різнорічну і тваринницьку. Роботу члена артілі оцінюють в трудових, що зазначають у трудових книжках і підсумовують наприкінці року для евіденції роботи і прибутку члена. Землю дістає артіль в безплатне та безречницьке користування в точно означ. межах, яких не можна зменшувати. Землі під загальною кримінальною відповідальністю не можна продавати, купувати, ані давати в оренду. Управа землею відбувається згідно з точно встановленими планами. Кожна артіль має до своєї розпорядливості: усуспільнені господарські будівлі, худобу робочу і годівельну та птицю. Крім цього користується машинами і тракторами Машиново-тракторних станцій (МТС), за відповідною заплаатою в натурі.

Колгоспи мають доставляти збіжжя державі по встановлених дуже низьких цінах, контрахувати важніші сировини для промислово-

сти, платити податки, асекурацію і т. д. і щойно після задоволення всіх внутрішніх потреб колгоспу можна — і то за дозволом центральної влади ССРСР продавати збіжжя на вільному ринку.

Член колгоспу дістає за кожний трудовий день заплату в натурі і грошми.

За невиконання зобов'язань супроти держави на колгосп накладають грошові кари, стягають примусово недовражене і навіть притягають до судової відповідальності.

КОЛГОСПНИКИ.

Це ті, що крім колективної праці в артілі дістають для особистого користування ділянку присадибної землі величини 0.25 — 1 га з усуспільнено-земельного масиву, виключно під сад або город. Цю землю наділяють їм з окремого земельного фонду, будьто коштом одноосібників, але ніколи коштом землі колгоспу. Колгоспник у своєму дворі може мати ще власні житлові і господарські будинки, господарське знаряддя і худобу та птицю в означеній кількості. Обов'язки колгоспників супроти держави такі, як і колгоспів, і подібна відповідальність з карою позбавлення волі.

ОДНООСІБНІ ГОСПОДАРСТВА.

Індивідуальні господарства, як незгідні з колективним устроєм просто виняті згід права. Тому вони зникають і недовольні будуть зовсім зникнуть. І хоч конституція ССРСР допускає існування приватних господарств, то вони настільки залежні від держави, а навіть від її нижчих органів, що майбутність індивідуального господарства згорі пересуджена. Найдрібніше невиконання намічених згорі зобов'язань супроти держави потягає за собою великі грошові кари аж до конфіскації майна, а то й особисту судову відповідальність власника з кримінальними санкціями і переселенням. Обов'язки одноосібників супроти держави є багато гостріші.

РАДГОСПИ.

Радгоспи — це державні підприємства, в яких держава є господарем з усіма правами і відповідностями. На початку 1935 р. загальне число радгоспів на Україні було 776 з 4 мільйонами землі. В останніх роках число це значно зросло, поверх мільйона га землі відірвали від радгоспів і приділили колгоспам. На чолі радгоспу стоїть директор, якого призначає і звільняє Наркомат радгоспів ССРСР. Директор має помічників і двох заступників. Крім цього є ще управителі філій, агрономи, завідувачі і т. д. При кожній радгоспі є політичний відділ, який завданням є партійно-політична робота, добу кадрів радгоспу тощо. Начальник політичного відділу відповідає за виконання плану Гадлі продукції спільно з директором радгоспу. Супроти держави має радгосп обов'язок адати усієї продукції податків і мірчука (від мільйона).

КОЛГОСПИ І ВРП.

Кооперативні господарства — це допоміжні сільські господарства, а відділ робітничого постачання (ВРП) — це підприємства, що надають постачання продуктів робітникам, сільським і другим зацікавленим.

ІНШІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАЧІ.

В першу чергу це індивідуальні робітничі господарства. Робітникам дозволено мати велику розміром 1/8 до 1/4 га на робітничу ділянку виключно під городи. Тут належать ще всілякі укові заведення, дослідні інститути, сільсько-господарські станції і учбові заведення, сільські школи, дитячі будинки тощо. Всі ці землі платять від усього податку і достав. Оплачують тільки мірчука.

ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ ФОНД.

До державного земельного фонду належать землі, які є власністю держави і мають намір дати забезпечувати запотребуванням землі інших землекористувачів. Найважливіший — лісовий фонд, що числить біля 4 мільйонів лісів.

М-р П. Чорний.

плечі можна глибше витяти, щоб підкреслити білість ваших плечей. Позатим сукня мов вилита лежить на вас. Та й стате ваша така струнка, прекрасна, що не трудно добре зробити, яку тільки хочете сукню. Якже вам до лиця у цієї барви! Виглядаєте на шіснацятилітню паночку!

Пані Ніна гляділа вдоволено на свою відбитку у великому дзеркалі. Друге, менше, піддержувало добавкою рукою кравчині вказувало на гармонію зачіски і гарно закрощених білих плечей. Сукня прилягала мов до статуї. Та пані, як кожна гарна жінка бажала похвал від когось то не було і через те вередливо підшукувала в ній усілякі хиби. Гарну жінку похвалили мужики і подруги завжди псують, дарма чи вона велика інтелектуалістка чи проста робітниця.

Кравчиня поправляла дещо і з правдивою насолодою подивляла тір своїх рук, що справді цим разом їй надзвичайно удалася.

— Пані добродію! У вас такий витончений артистичний смак. Ця барва чудово дібрана до вашого лиця, волосся до всієї вашої постави. Та й загалом. Про те кожний у Львові знає: ніхто не вмів так зі смаком підібрати барви і форми кожної, окремої частини гардероби, як це вмієте ви.

— Ет, перебільшуєте, моя мила. Ви любите мене перехвалювати. Але, правда. Добре, що ви мені нагадали! Передопсім мусите признати, що цей хист гарно убралася я у великій мірі завдячую вам і нікому більше. Цеж ви завжди дораджуєте мені, коли, як мені збиратись. Але... Очевидно, що в тому є дрібка і моєї співучасті, але щодо цієї сукні. Тепер сід би дідати відповідну торбинку. Отож, порадьте мені, яка торбинка була би найвідповідніша до цієї сукні?

— Ажжеж найвідповіднішою видається мені та срібна, що пані редакторова недавно купила.

— Алеж, пані Таранова. Срібна торбинка до такої скромної суконки? Та що Вам? Що за думка? Ви не раз дивні. Якжеж це ви мені радите? А я щойно перед хвилиною подумала, що щодо одягу то можна зовсім здатися на ваш естетичний смак. Вачу і я завелася. Так. Навіть дуже завелася. Подумаємо самі.

— А можеб так ця вишивана з полтавським узором?

— Котра? Ах. Та, що мій муж купив мені на ім'янини? Ні. Ця також не надається. Її колір не гармонізує з коліром цієї сукні. Вже знаю. Ви певне скажете, що тепер контрасти в моді. Так, правда, контрастиво вони відповідають собі. Але... Знаєте. Я так чомусь не люблю її.

— То можеб та з крокодиальної шкіри?

— О, та — маєте рацію. Щодо коліру то вона дуже відповідна. Але, що з того, коли вона вже страшенно знищена. Я вже рік тому як її купила...

— А може...

— Ні... Знаєте, треба переглянути усі. Це вже пізніше я сама зроблю. Та мені таки здається, що між ними всіма нема ніякої, що підходила б правду до цієї сукні. Аджеж я не хотіла б невдалим добром решти гардероби вичити вашу чудову працю. Мусу все дідати, щоб тим яскравіше підкреслити чудову форму сукні. На жаль, здається, треба буде знов якусь марну десерточку видати на нову торбинку. Та й то ледки, чи стане. Тандити купувати не стану.

— Пані смак — найкращий дорадник.

— Так... так... Пригадую собі. Я вже десь на якійсь виставі щось подібного бачила. Деж це було? Пошукаю. Шкода видавати знову гроші. Я так тепер мусу ошаджувати. Але — щож зробити. Це так сказати моя фахова конечність.

— Но, хто, як хто, але пані редакторова хіба не мусить же так дуже числитися з гро-

— Що? що такого ви кажете? Я не можу звязатися? Адже кожний бачить і знає, скільки платні має директор нашої установи. Це ж така велика? А що мій муж при тому каже, то ви думаєте, що нині видать таку велику, що принесе дохід? Алеж пані Таранова. Ви давништво книжок це в нинішніх часах у нас не високо патріотична, але страшенно висока платня. Хіба хто з наших письменників приміряє книжки. А хочби щось такого казали, критика зараз поробить свої застереження і люди бояться купувати. Врешті — щодо критики чи другого позичити тай за дуру пригати? Та й ще я дві випозичальні маю. Проте да — в них більший рух на перекази, менше, але щож поробити? Може колись іди навчатися і своїх письменників читати.

— Но, — я пані добродію маю з вас знайоми. Але мені здається...

— Не скромничайте, пані Таранова. Я ж знаю, що ви теж цікавитесь книжками. Знаю, що ви не все життя були кравчинєю. Що ж правда, інакше бувало. Як же ви ж не біжчик...

— Алеж, пані добродію...

— Не біжтеся, ні. Я тільки організувала те довідалася. Не стану нікому розповідати, наша знана кравчиня Таранова теж каже, що гімназія ходила. Знаю, що не могла бути пинти декого з ваших клієнтів, отже і кретна...

— Я прошу в усякому разі пані добродію не згадувати про те, що було, ніколи і не пер тільки кравчиня і тільки про справи мої з моїм фахом можу говорити.

— Ох! вибачте. Я не хотіла вас...

І на тепер ця розмова між ними скінчилася.

(Довідаємося далі.)

Інвалідські пенсії б. українських вояків.

У "Деннику Законів" з 5. ц. м. появилася така розпорядок міністерства суспільної опіки і міністерства скарбу: До 31. травня 1939 р. як останнього речиння, можуть оголошувати право до інвалідських пенсій ті учасники б. українських формуцій, що в часі 1918/19 втратили щонайменше 45% здатності до праці.

В означеному речинні можна оголошувати домагання з титулу ушкодження в часі від 1-го червня до 15. липня 1919 р. Як відомо, закон з

1932 р. признає інвалідські пенсії тим учасникам б. українських формуцій, які є без засобів прожитку, а речиння закінчення боїв закон означив по день 1. VI. 1919 р. В новелі до того закону спочатку 1938 р. цей речиння устійнено на день 15. липня 1919 р.

Через "Просвіту" — до Воскресення! Ставаймо під прапор "Просвіти"! Не жалуймо для неї ні праці, ні гроші!

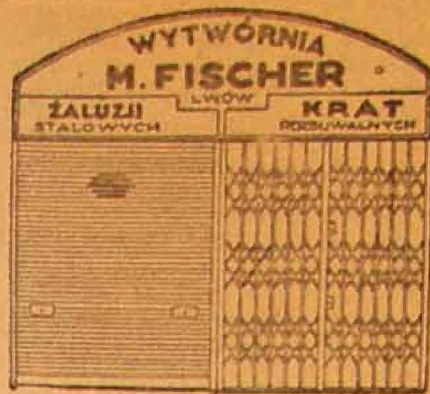
І Румунія вже приступає до поладнання меншинних справ.

В Румунії призначено професора університету Сильвіана Драгоміра генеральним комісарем від меншинних справ. Згідно з постановами конституції оголошений регулямін цього комісаріяту передбачає, що

всі громадяни без різниці походження, віросповідання і раси рівні перед законом та користають з тих самих політичних прав. Національні меншини можуть користуватися матірньою мовою в релігійних, пресових і торговельних справах, в особистих взаєминах, на зборах і вічах. Можуть теж уживати матірньої мови в судах і мають право організувати добродійні, релігійні і суспільні то-

вариства та школи з рідною мовою навчання. Румунський уряд дасть повну підтримку меншинам у дільницях, де вони творять більшість населення. Вкінці регулямін стверджує, що начальники і референти нового генерального комісаріату повинні знати мову меншини, якої справи полагджують.

Мадярська преса пише: Румунський уряд дає доказ політичної далекозорости, оголошуючи новий статут у хвилині кризи в Чехословаччині і заकुлаування національної проблеми. Новий статут є доказом, що румунський уряд освідомив собі нарешті значіння поладнання проблеми національних меншин.

ВУЛ. ФИЛИПА ШЛЯХЕРА 8

(давніше Шпитальна 38) — тел. 287-10

виконує роботи конструкційні, будівельні, мистецькі, залізні сходи як також уся, що входить в обсяг ремесла. — СПЕЦІАЛЬНИЙ ВІДДІЛ СТАЛЕВИХ І АЖУРОВИХ РОЛЕТ.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ

Є Д Н И Я

Українська Каса Ощадности з правом пупілярности приймає ощадності вкладки і уділяє кредити на найдогідніших умовах.

ЧЕК. КОНТО 144755.

ТЕЛ. 1207.

Над джерелом Дністра.

ОДИН ДЕНЬ У РОЗЛУЧІ.

Репортаж.

Половина липня.

Якщо хочете побачити найгарніше місце у нашій країні, їдьте до Розлуча — казали мені найомі бойки — і я поїхав.

Поїзд на лінії Львів-Самбір-Сянки мчить стрілою по залізничних рейках. У поїзді глітно. Найбільше вчуїв Мойсея — вони знають, що таке саліний „люфт“. Нашого брата не видно.

— Ледви я прочитав газету і... вислухав концерт на цимбалах, а вже кондуктор кричить „Розлучі! Літники висідають!“

Висідаю. Ще не зійшов на перон, а вже повно візників і „чичеронів“ обскочило мене з усіх боків і кожний татне до свого „фіякра“. Ледви обігнався.

Стою і вдихаю повними грудьми гірське повітря. Казали мені, що в Розлучі найкраще уліт, тобто від червня до вересня. Тоді гори дивляться здорові. І справді. Чуваю життєвий обіг повітря. На небі липень. Довкола чудова погода і спокійні бори. Зміна й тиснення повітря стрімко до доброго настрою і та зовсім успокоюють нерви.

Саме село Розлуч лежить у долині між вершинами гір Високого Бескиду. Зпід вершин одної такої гори, яку тут дехто називає теж горою Розлуч, від сторони села Вовче, впливає наш славний Дністер. Джерело ріки — це мала криниця, яка тепер часом навіть висихає. До Дністра, зараз коло джерела, вливаються інші малі потічки, своїми водами його підсилюють. Насолоджуюся хвилину чудовим краєвидом, але тільки хвилину, бо маю всього один день, а йому пізнати цілий Розлуч. Часу не стає. Схоплю з гори до села. Сама ходання по горах не представляє тут ніяких труднощів, ані небезпек, — провідників не треба.

По дорозі стрічаю тітку Гафу, від якої довідаюся, що Розлуч щойно недавно став кліматичною місцевістю. Село має тепер коло 260 чина (господарств) і коло 1600 мешканців — з того 1300 українців і коло 300 душ німців, жидів і поляків (останніх фактично є дві родини).

В селі є дерев'яна бойківська церква і мала дерев'яний костюлок. З наших сільських шкіл треба згадати добре загосподаровану кооперативу „Підкарпаття“, яка має в селі дві нові хатини, найсильніші в селі. Є тут теж

„Районова Молочарня“, яка тепер є у стані реконвалесценції і можна сподіватися, що небагом ця установа стане для розлучан найважлишою, бо може вплинути на зміну цілої їх господарки.

Крім того є в селі читальня „Просвіти“, кружок „Рідної Школи“ і „Сільського Господаря“. Буває теж кружок „Союзу Українок“, недавно розв'язаний. Молодь заснувала собі в весною ц. р. руханкове товариство „Луг“. Тон праці в установах і кооперативах надає дуже працюючий і рухливий місцевий парох і заст. декана о. Конюшко та його добродійка.

Заходжу на хвилину на приходство. Від о. Конюшка довідаюся про коротку історію літників. Ось вона: До 1905 р. Розлуч був незнаним майже селом, як багато інших гірських сіл. Щойно 1905 р. коли тут будували залізничний шлях Львів-Самбір-Сянки, відкрили в Розлучі літницькові прикмети. Першим літником у Розлучі й ініціатором літництва був українець Івж. Парфанович (батько відомого лікаря д-ра Софії Парфанович). Він будував тут залізничний шлях і він перший звернув увагу на гарне положення Розлуча. Як залізничний інженір він перший їхав новозбудованою залізницею через Розлуч до Сянок і зараз по закінченню робіт приїхав 1905 р. до Розлуча на відпочинок. Згодом вибудував собі тут віллу, яка стоїть досі.

До світової війни мало приїздило літників до Розлуча — справжній літницьковий рух почався щойно по війні. Почали його вже на ширшій скало жиди. Сьогодні в Розлучі є 52 вілл — з того ледви... три українські, аж 40 жидівських, а решта польські та німецькі.

Розлуч як літництво, з нашого боку дуже занедбане. Літників-українців можна почислити на пальцях одної руки. Селяни теж не вміють використати, що так скажу, своєї літницькової конюнктури. Досить згадати, що Розлуч в літницьковому сезоні (червень-серпень) потребує 3-4 фіри городонини денно. А всю цю городонину привозять аж... зі Самбора.

— Чому не садите і не управляєте городонини? — питаю тітку Гафу.

— Бо ніхто якось до того не додумався — чую відповідь. А варту було б „додуматися“; за городонину можна тут вгодувати гарні гроші.

Але щож, коли наші люди ліниві і мало підприємливі.

Іду далі в село. Коло церкви стрічаю дяка. Починаю розмову.

— Будь ласка, скажіть мені — питаю — чим у вас люди займаються? Яку ведуть господарку?

— Або я знаю, як це панові відповісти — хитро підсміхається до мене мій співбесідник — більшість займається різництвом. Дехто переходить на молочну господарку. З господарських ростей управляють у нас овес, ячмінь лем, жито, конюшину, а навіть недавно почали сіяти пшеницю, яка часом вдається. Найбільше садимо картоплі. Дехто тримає вілля та має малий прихід з вовни та бавов. Вовну в більшості ажуємо на власні потреби.

— А чи є у вас якісь заробітки? — питаю.

— Є, але дуже нужденні. Можна дещо заробити в лісах при вожінню клеців та на літницьку.

— А скажіть мені ще — питаюся — як ви тут цього року даєте собі раду по тій господарській катастрофі, яка навістила м. р. цілу Турчанщину?

— Шож? мусимо якось жити. Але чи це життя? Збір збіжжя, картоплі і папі м. р. був на яких 70 відсотків менший від збору попередніх літ. Більша частина села голодує вже від різдвяних свят! Хліба не побачите в найбагатшого господаря. Ба, ще більше: від великодніх свят багато людей картоплі не має...

— В такому разі — перебиваю — скажіть мені чим люди живуть?

— Різно собі радять. Хто має ще корову, тому ще пів біди. Занесе на літницьку 1-2 літри молока, продасть і зараз у поворотній дорозі їде до кооперативи купити дрібку муки (той житньої по 20-25 сот. за кільограм), пшенику або гриску і тим кормить цілу родину. Але гірше, коли газда не має корови. А таких у нас багато. За зиму згинувло в Розлучі коло 60 шт. худоби; багато худоби вирізано і випродано — в селі. Цього року є на 500 шт. худоби менше ніж минулого. Щоб рятувати худобу, ми за зиму спровадили 31 вагонів... солом. Але від солом корози не дають молока. На саму пашу люди задовжилися на яких 25 тис. золотих по різних банках.

— А чому не збуваєте молока через вашу „Районову Молочарню“? — питаю.

— Гм! Чому люди не носять молока до молочарні?.. Несуть, але не все... бо то в така справа: Люди потребують щоденно грошей на муку і пеняк... а наша молочарня бідна і не може щоденно нам виплачувати. Тому частину носимо на літницьку, а частину до молочарні. Може цей рік буде кращий у збір збіжжя, картоплі... то тоді село вернеться до рівноваги і зможе збувати вже все молоко через молочарню...

Мій співрозмовник починає вже нетерпеливитися тому прощаюся з ним, а сам їду далі.

Переходжу ціле село. Вигляд села, не беручи під увагу гігієнічних умов, гарний. Хати тягнуться адовж дороги і потічка; всі дерев'яні, типово бойківські — з одної сторони хата, з другої стайня, а середині сіні. Заходжу до одної хати, щоб подивитися на обстанову.

До хати входить зі сіней: праворуч від входу — піч, велика глиняна піч, яка займає майже одну третину хати, з ліва „мисник“, за печю жердас на одаг. На покутті при причільній стіні — стіл, покритий білим рідном. Попрі стіни розставлені лави. У правому кутку хати

стоїть „ліжко“ — звичайна собі приналежність з дошок. Але вже тут і там, як мені казали, мають люди „лянські“ меблі. Додаток з глини. Сама хата „курна“ або „чорна“, але є вже багато хат з комінами.

Маю охоту ще почати з гадинею балачку про „строї“, про варення тощо, але часу бракує. Вже похулень, а я ще не був на літніщі. Тому кидаю кізку снів і виходжу. На дорозі коло школи бачу громадку дітей. Це — як мені відтак пояснили — польська дитяча піткільня. Наші діти туди теж заходять на... снідання; дають для примани щоденно рано горнячко молока. На весну всі шкільні діти діставали снідання. Тепер дають лиш тим з кольтоні. Діти, як діти, одні в чистих одягах, але більшість у брудних і подертих сорочниках. Лічка їх бліді, бліденькі, аж сині. Це з голоду! Гади, яких стрічаю по дорозі, звичайно наспулені, дивляться на мене підозріливо. Певно взяли мене за екскуртора або

якогось „холерника“ — так називають тут між собою літників. Тут і там, бачу, білять плоти...

Так поводі заходжу в „панську“ частину села, тобто на літніще. Тут уже біди не видно. Нудна й голод тут не мають приступу. На узбіччі гір розсіяні чепурні вілли, в них повно літників. Здебільша внуки Авраама... Є тут кілька жидівських крамниць, пансіонів, овочарень, цукорня, фриз'єр і двоє чи трьох сезонних лікарів. Серед поневі чужих підприємств — одно наше. Це пансіон і цукорня-харчівня п. С. Гері. Він теж має кіоск з наліом — продає виробы „Маслосоюзу“.

Вечоріє. На дорозі повно літників. Недалеко чути музику. Там почався тансінг. Кілька пар крутяться під такт джез-бенду. Настрій веселий. І не диво. Люди приїхали відпочити. Хочу оглянути докладно літніще, але... вже час до поїзду. Мушу лишити це на другий раз...

Андрій Качор.

ЕЛЕГАНТ

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА, ЛЬВІВ, КОРДЕЦЬКОГО И.

Товариство, що допомагає мистцям.

Коли нераз чуємо чи читаємо про те, що в якомусь іншому народі стоїть погано справа з книжками, що їх мало хто купує і тому їх наклада не переходять звичайно двох-трьох тисяч, коли чуємо, що хтось там ліквідує оперу, бо не виплачується, бо треба докласти до неї грубі тисячі, коли довідуємося, що малярі якогось там державного народу голодують, бо мало хто сьогодні купує образи, коли бачимо, що чужі літературні й мистецькі журнали ледви клангають, — то нам наче камінь спадає з грудей: що годі, мовляв, дивуватися, коли у нас те саме...

Хтось може вважати це за деяку погірку в нашому положенні, хтось може виправдувати цим всі недостатки нашої культурної праці, все те, чого в нас не зроблено і чого не робиться. Та це вже у своїй основі помилкове становище. З двох причин. По-перше: необхідності національно-культурної праці в нас та в деяких інших народів не можна навіть рівняти. Ми все ще тягнемось у хвості велико-культурних народів і перед нами ще багато праці та зусиль, щоб не тільки надробити занедбане з різних причин, але піти вперед, далеко вперед. По-друге: не можна рівняти обставин, серед яких ми живемо і працюємо, з обставинами, серед яких доводиться працювати іншим народам. Тому, коли клангання дечого в інших народів треба вважати за недостатку, за поганий стан, то в нас подібне клангання — це вже позитивне явище.

Щоб не було непорозуміння. Коли в якомусь народі, що має свою державу, якийсь літературний чи мистецький журнал ледви-ледви втримується, появляючись в накладі тисячі чи двох тисяч примірників, то це поганий стан. Але такий самий наслідок у нас, серед наших обставин, треба вважати успіхом, бо успіхом у нас є вже сама поява журналу, що вже й говорити про те, коли він втримується і правильно виходить.

Коли виходить з такого становища, то треба ствердити в нашому національному житті дуже багато позитивних явищ, треба ствердити справді подивудливу розбудову різних культурних та економічних діянок, треба ствердити розмах у праці, що на свою користь зовсім неспівмірний з нашими обставинами і нашими засобами.

Може бути, що широкий загальний нашого громадянства не багато знає про те, що саме у ряді тих установ, товариств чи гуртів, що то своєю працею наближають наш народ до культурного рівня інших народів, іде повним кроком товариство, що поставило собі за мету: причинитися до розвитку пластичного мистецтва підтримкою тих, що те мистецтво творять. Маємо на увазі Українське Товариство Прихильників Мистецтва у Львові. Кажемо, що широкий загальний нашого громадянства може мало про це товариство знає. Це тому, що не вважаючи на свою працю, Товариство Прихильників Мистецтва залишалося ввесь час якби в тіні, не дбаючи ні трохи про якийнебудь розвиток. Люди, що віддають свій час і свою безкорисну працю тому Т-ву, станули на становищі, що найважливіше — це вести роботу, все інше прийде само по собі разом з успіхом праці.

І працювали. Набиралося досить того всього за ввесь час, від початку існування Т-ва, тобто від січня 1931-го року. Ще в тому самому році, в половині жовтня, улаштувало Т-во у Львові виставу картин, в якій взяло участь 37 малярів з 270 експонатами. Цю виставу відвідало 2591 осіб.

На другий рік — 4. XII. 1932 — відбулася друга вистава заходом УТПМ. В ній взяло участь 26 мистців зі 185 експонатами. В цьому самому році, але раніше, бо у квітні, у Варшаві в залах „Захенти“ пройшла з великим успіхом індивідуальна вистава творів Олексія Новаківського, яку теж зорганізувало УТПМ.

В 1933-ому році Т-во прийшло на добру думку: виставу з попереднього року вислало на провінцію і вона з великим успіхом обіхала всі наші провінційні осередки, як Тернопіль, Перемишль, Коломию, Станіславів, Дрогобич, Бережани, Підгайці і т. д. Цим Т-во зробило свого роду переліт в організації наших мистецьких вистав. Хоч така вистава у Львові триває не раз місяць чи півтора, то все-ж бувають випадки, що комусь з різних причин не доведеться побачити, хоч вистава відбувається в місці. Що тоді вже й говорити про тих, що мусять чекати якоїсь нагоди, щоб поїхати до Львова або таки приходитися і спеціально вибиратися, щоб побачити виставу. Це не завжди легко. А тут Товариство Прихильників Мистецтва зробило так, як той приповідковий Магомет з горою, що не хотіла до нього прийти: пішов до неї. Товариство Прихильників Мистецтва пішло з культурного мистецтва до провінційного громадянства і добре зробило: переконалися, що коли нашому громадянству якнебудь алекшити якусь справу, то адекватної публіки від нього немає.

З подібним успіхом Т-во влаштувало в 1934 році в листопаді третю виставу — 19 учасників з 186 експонатами — і в лютому 1936 року по смертну виставу Олексія Новаківського, яку відвідало коло 4 тисячі осіб.

Почавши від 1931 року УТПМ уладило цілу низку відчитів з діянки мистецтва: одні самостійно, інші (зима 1934-35) спільно з АНУМ-ом. У 1936 році Т-во уладило святочний вечір, присвячений пам'яті Олексія Новаківського. Тай узагалі особою цього нашого визначного маляра УТПМ особливо займалося, оцінюючи якслід його талант і становище, яке він своїми творами займав в українському малярстві. У 1932-ому році, у 60-ліття народив мистця Т-во вшанувало його ювілейним даром, хатою в Дорі, а в 1934 вида-ло гарну, з багатьма чорними та кількома кольоровими репродукціями його творів, монографію О. Новаківського, яку написав проф. д-р Володимир Залозецький. Ця монографія добула на виставі „Української книжки“ в Празі першу нагороду.

Коли мова про видавничу діяльність, то не можна не згадати, що УТПМ помогло гурткові учнів О. Новаківського „РУВ“ видати мистецький журнал „Карби“.

Направду вже це, досі сказане, свідчить про те, що люди, які входять до Виділу Т-ва, не люблять бути членами Виділу для самої тієї честі, але напасті: їх намагання ідуть в тому напрямі, щоб Т-во якось виявилось, щоб воно щось зробило. Оті намагання пізнаємо ще краще, коли бодай одним оком глянемо на харитативну діяльність УТПМ.

Не треба писати багато про те, серед яких обставин живуть сьогодні наші мистці. Коли люди, що мають постійну працю і постійну місячну платню в нинішніх часах ледви звязують кінци з кінцями, то що вже й говорити про тих, що їх існування залежить від того, чи знайдеться серед нас кілька одиниць, які можуть собі дозволити на такий вибег, щоб купити образ. А коли навіть взяти під увагу ті заробітки, що

Іх можуть мати і мають наші малярі при наших видавництвах, то й те все таке невеличке і нестійке, що спирати на цьому якесь „ушисто не“ життя — важко. Не диво, що багато наших мистців живе дуже скромно, а деякі то просто у злиднях. І ось тут дуже потрібна така установа, як УТПМ, що має на меті помагати нашим мистцям і матеріально.

Довідуємося, що УТПМ давало мистцям і потрібні беззворотні підмоги, і — що найважливіше — піклувалося молодими талантами мистців, учнями Вищого Інституту Мистецтва (колишнього мистецько-декоративного відділу Львівської Технічної Школи). В цьому Інституті є тепер коло 40 учнів-українців, що виявляються найбільшійшими одиницями серед загалу учнів. Це найбільша бідні хлопці, що пішком приїждять до Львова і не мають нераз на склянку чаю. Тріб було, щоб ними хтось заопікувався, бо для них найбільшійшими, тими що найбільш потребують, хоч не можна вгадати, котрий воно носить не шалківську булаву у наплевачнику, то хоча можна сказати, що з талановитого учня тро може бути. І тих талановитих учнів не мало було залишити їхній власній долі. УТПМ прийшло до яксид і уладило спеціальну допомогу, якій дає безплатне приміщення і навіть їстинне прохарчування (при допомозі деяких ших установ) учням згаданого школи. В цьому чому часі в тій домі, що міститься в „Дорі“ ншому Домі“ найшло безплатне приміщення і їжу учнів. Не треба казати, яка це велика помагає тих, що не мають де мешкати і що їсти. Гірше додати, що з тієї домівки користали також деякі одиниці — самоуки, що приїжджали на який час до Львова, щоб бодай частково використати своє знання з діянки мистецтва.

Ще не кінець! Товариство придбало 640 сажнів площі, на якій почало будувати „Дому Мистців“. Цю площу по ба. п. д. Частково Т-во придбало частково відступили свої частково спадкоємці безкорисно відступили свої частково і частково відкупило. На ній стане 3 поверхи і 5 кімнат. Крім цього ателіє для мистців, що перебувають на літніську, і будинок для вистави тощо. Перший з цих домівків свого часу буде готовий. За ним підуть інші. Ясно, що Т-во не може зробити цього всього відразу, бо не має нараз потрібних фондів, але коли почалася, то вона напевно дійде до свого кінця. Запорука — люди, що в Т-ві працюють.

Звідки Т-во бере на те все фонди? Від інших подібних наших товариств? А чи від вкладок та з приводиних збірок, які відбуваються час до часу з дозволу влади? Тут треба креслити важкий момент: Виділ Т-ва як не лі гарно вести господарку, коли при таких скромних засобах може розвинути свою працю і безсумнівно корисну діяльність.

Гадаємо, що добре було би, щоб наше громадянство подікавилось і самим Товариством його діяльності. Може неодніма мислять про це членом, щоб помогти у цій творчій роботі.

Убрання до міди
з найліпших матеріалів в о р у т
ША ПІРА, вул. Личаківська

КОМУНИКАТ.

Діловий Комітет.

Кооперативна з мікропр. відл.

Львів, ул. Глибока н. а. тел. 261-89

ВИГОТОВЛЯЄ: проекти, плани, калькуляції, оцінки експертизи з діланки деревного промислу торгівлі.

УЛАДЖУЄ: промислові і торговельні підприємства для збуту і переробки дерева.

ПОСЕРЕДНИЧИТЬ: в закупі і абуті деревеного сирівця, тартх матеріалів і фабркатів та машин до обрібки дерева.

ПЕРЕВОДИТЬ: вируби і маніпуляції зрубів!

ПРИЯМА: технічний і адміністративний нагляд
деревинних підприємств та лісових господарств.

ВИШНОЛЮБ: фахівець для праці в деревництві.

Модерні методи — кваліфіковані сили — швидкість і дешевість праці — совісна і корисна обслуга П. Т. членів і клієнтів.

ЩО ОПОВІДАЄ СТЕПАН КАСПЕРСЬКИЙ?

_____

На допомогу жертвам бандитського нападу в Чижикові, зложили в Адміністрації „Діла даліше: Лавровічі, Львів, 2 зол. і кличуть на таку саму суму: інж. Андрія Пясецького, інж. Богдана Рака і інж. Богдана Павлюка; Юлія Карпінський, Гат Нжині, 2 зол., Каим Шанковський, Ланцут, 2 зол.

Стоїнка без політики.

Що любить і чого не любить Муссоліні.

Творець італійського фашизму А диктатор Італії Беніто Муссоліні скінчив перед кількома днями 58 літ життя. Закінчив Муссоліні вийшов на верш слави, перейшов незвичайно важку життєву школу. Замолоду він був соціалістом і вже у школі грозило йому виключення за вихваляння убивства короля. Відтак, як народний учитель він був соціалістичним агітатором. Коли арештували його батька, який теж був соціалістом, Беніто Муссоліні втік до Швейцарії. Чотири роки пізніше викинули його зі Швейцарії, як невинного чужинця.

Згодом Муссоліні став чоловіком постаттю соціалістичного руху, який покинув швидко тоді, коли почав вести сильну пропаганду за приєднанням Італії до світової війни по боці Антанти.

Дальші події з життя італійського диктатора, його побут на фронті, творення фашистських організацій, похід на Рим — це справи загально відомі і годі їх знову переповідати.

Суть фашизму.

В Італії є в обізі двадцятилірові монети, на яких уміщені слова Муссоліні: „Краще жити один день як лев, ніж сто літ як вісця“. Це речення є змістом цілого життя Муссоліні. Коли одного разу якийсь визначний чужинець запитав Муссоліні підчас побуту в Італії, щоб він подав йому дефініцію фашизму в однім реченні, Муссоліні написав: „Ми противні вигідному життю“.

Вегетеріанець.

Муссоліні, який покінчив 58 літ, має прекрасне здоров'я. Три роки після того, як він прийшов був до влади, занедужав він важко на шлунок. Від тієї пори їсть майже тільки овочі. М'яса не їсть ніколи, лиш іноді каже прикладити собі юшку з риби. Як Гітлер так теж і Муссоліні не п'є й не курить.

Любить — не любить.

Беніто Муссоліні не любить назегал аристократії, хоч його зять міністр Чіано, якого диктатор справді по батьківськи любить, є графом. Якщо йде про інші примхи диктатора, чи пак його уподобання, то він не любить

грешей, котів, ні старости. Муссоліні намагається якнайменше перебувати в товаристві старших людей, зокрема втікає перед старими жінками. Кривиться він теж невдоволений, коли хтонебудь пригадає йому його вік. Коли в 1930 р. Муссоліні скінчив 50 літ в італійській пресі не було навіть згадки про роковини уродин диктатора... бо Муссоліні цього не хотів.

Найбільше любить вічне місто.

Хоч фашизм почав розвиватися в Мілані і швидко відти поширився на цілу Італію, хоч в Мілані повстали перші фашистські організації, то Муссоліні з усіх італійських міст таки найбільше любить Рим. Цим теж пояснюють те, що Рим сильно змінився під кермою Муссоліні. Муссоліні прикрасив вічне місто, він теж подбав про те, щоб безцінні римські вкопалки видобути і підкреслити їх справжню вартість.

Крім цього Муссоліні любить незвичайно свою найстаршу дочку Еду, жінку графа Чіано, любить книжки, літаки. При тому пропадає за розмовами зі селянами, яких випитує про всі подробиці їх життя. Зовсім не скриває цього що любить володіти і що хотів би володіти якнайдовше.

Муссоліні забобонний.

Муссоліні вважає себе фаталістом і при тому є незвичайно забобонний. Він сам не раз оповідає, що перед кожним із шістьох атентатів, які на нього виконали, він відчував небезпеку, що йому грозил і ясновує собі підсвідомо справу з того, що щось станеться. Проте Муссоліні є відважною людиною й дуже часто виїздить без ескорти на вулиці Риму.

Про диктатора Італії, як про кожну велику людину кружляє багато анекдоток. Нпр. оповідають, що на початку своєї кар'єри серед тисячі інших дарунків Муссоліні дістав мумію. Цю мумію прислав Муссоліні лорд Керівеон, який саме відкопав гроб Тутанкхамена.

Ця мумія стояла в робітні-бюрі Муссоліні. Однак, коли прийшла вістка, що лорд Керівеон помер, і коли його смерть уважали п'єстою фараона Тутанкхамена, Муссоліні велів негайно викинути мумію з Венецької палати.

переїздив у скаженім темпі самохід і вилетів колесом камінь із дороги так нещасливо, що поцілів Гуварда у виски і вбив його на місці.

Отруйні гази в кравецькій робітні.

В одному домі моди працювало 7 учнів. Одного дня з невідомої причини всі вони страшно притомність підчас праці. Виявилося, що крізь підпінне вікно до кімнати ввійшли отруйні гази, що їх витворював свіжо помалований дах сусіднього дому. Гази були такі сильні, що 2 кравчині померли, 5 хоріло дуже довго.

Внуки королеви Вікторії.

Після смерті румунської королеви-матері Марії, яка була, як відомо, внукою королеви Вікторії при житті залишилося ще 11 внучат тієї великої королеви, на загальне число 12 внучок.

Сім внучок королеви Вікторії засідали на європейських престолох; а саме російська цариця Александра Теодорівна, яка померла трагічно підчас большевицької революції, греческа королева Софія, жінка короля Константина І, княгиня Шарльота Саксен-Майнінген, яка княжна геська Вікторія Теодорівна, яка вийшла за великого князя Кирила та її сестра королева Марія, яка померла перед кімнотними тижнями. Всі вони вже померли. Зате живуть ще: норвезька королева Мавд, яка є наймолодшою дочкою Едварда VII, і б. еспанська королева Вікторія Евгенья, одинока дочка вдовою лодської дочки королеви Вікторії, княгиня Бургундська, вдови по князеві Генрикові Баттберським.

ОТО РАЗ ЖІНКА!

Один мадьярський ветеринар зробив свою свою інспекцію в містечку Грам жаклині некриття. А саме на стриху одного селянського дому, положеного над берегом Дунаю, мешкав він 84-літнього старця, заштого з жінкою і такого виголодженого та виснаженого, що він нагадував радше кістку, ніж людину. По слідстві виявилось, що жінка старця, яка мала 68 літ, сильна ще й адорна рішала поводити старого мужа і заманивши його на стрих, вшила в мішок та держала його там (жінка). Час до часу давала вона йому щось їсти і він був би напевне помер голодовою смертю, якби його не віднайдено був акадальний ветеринар.

Найцікавіше, що сусідки, які про те знали, жінки знали, боялися повідомити про це, бо злочинна баба мала в цілому сні славу чарівниці. Нещасного старця відвели куди-то до лікарні, злочинну жінку відставили в в'язницю.

ПЕС ВАРТОСТІ 70.000 ЧЕХСЬКИХ МОРГ.

Серед товарів, за які треба було платити багато і що їх перевезено в останній раз через чехословацьку границю, був тек дрізний пес, який мав каганець із платини. Тому, що „Пусі“ (так називався пес) не звернув уваги на свою дорожнечність і його там не дискретно промовчав, власникові довелося виплатити кару в валюті 170 тис. чехословацьких морг.

Ощадність ублагородице.

Недавно висловили ми на цьому місці кілька підхлібних та заслужених похвал ошадній людині. Ми признали м. і., що ошадність є гасом багатьох багатих і характерною рисою ошадника, тимто ошадний стоїть безжурно на моральному від неощадного. Тут тільки ще одну рису ошадних людей можна додати до переліку рис ошадних людей, а саме: ошадний раз-у-раз ушадником себе даємо тільки те, що ошадна людина не оминає неспокійні вилатки, отже й не оминає спокосам, які шепчуть їй про сумнівних приємностей коштом свого здоров'я. Отже ошадність є рисою людини від різних налогів — і про ошадність завжди певно можемо сказати, що ми не даємось ніякому налогу. А коли ошадний ошадний намагається використати свою ошадність на те, щоб помножити свою ошадність, то ошадна людина не оминає бути лінива. Ошадні люди намагаються бігати працюючих. Праця — це елемент ошадних, у праці вони ошадні краще. Чиж не виростає з ошадності більше вартість ошадного громадянина? добра річного загалу? і чи не помагає добрий приклад? Ушадником ошадності всі — ошадністю на користь собі самому загально.

ПРИПАДОК РІШАЄ.

Ми вже писали про те, що американська статистика, якщо їй можна вірити, подає, що найбільші небезпеки ждуть людину не в дорозі, не в поїзді, не в літаку, лиш у мешканні. Головну роллю в різних нещастях, чи навіть у щасливих подіях грає припадок.

Папіроска вирятувала самовбивника.

Один молодеш з Лос Анжелес хотів покінчити зі собою з причини нещасливої любови. Тому він відкрив кран газової кухонки й хотів затроїтися газом. А що на смерть треба було трохи підождати, вийняв папіроску, щоб собі закурити. Коли засвітив сірничку, настав страшний вибух. Сила вибуху розвалила стіну і викинула самовбивника до сусіднього мешкання. Покінчилося на цьому, що неfortunний самовбивник трохи потовкся і викинувся не лиш із самовбивних намірів, але й з нещасливої любови.

Необережний будівничий.

Ясно, що воно не все так щасливо кінчиться, як у згаданій події, з якої звичайний припадок рятує людське життя, так скаватиб, у безнадійній ситуації. Частіше буває навіть, що зрізання спричинює нещасливі катастрофи і трагедії.

60-літній будівничий Кравфорд із міста Канзас Сіті обудується серед ночі, щоб напиться води. Колиж відкрив водотік, ствердив, що водопровідні рури замерзли. Для Кравфорда, який як будівничий визнавався дуже добре на водотігах, справа була зовсім проста. Він узяв лампу до споживання й пішов до пивниці огріти рури. На нещастя він помітився і замість скерувати полум'я лампи на водотіг, скерував її на газову. Газ вибух із страшним гуком, розвалив дім і погребав під руїнами необережного будівничого.

Миш — спричинником катастрофи.

У Бордо трапилася незвичайно оригінальна подія. Родина Лятур, яка складалася з батька, матері і четверо дітей, полювала на миш, яка змислася до комірки з харчами. Вистрашена мишка втекла до зливу. Жорстока господиня дому вийшла розпечений до білого гак від печі і вложила до отвору зливу, щоб убити мишку.

Та пані Лятур не знала, що її муж, загорілий комуніст, скривав за зливом чималий запас вибухових матеріалів. Розжарений гак спричинив експлозію, яка зруйнувала кілька стін дому. Ціла родина Лятур злинула на місці. Крім того ще й інших мешканців того дому вибух важко поранив.

Бажант убив машиніста.

Бажант, що важив не цілих 3 кг. задержав поспішний поїзд, що їхав із Нью-Йорку до Балтіморе. Бажант перелітав над розігнаною локомотивом і вдарив у шиб, за якою стояв машиніст. Шиб розбилася й бажант ударив у розгоні з такою силою машиніста, що той стратив відразу пам'ять.

Автоматичні гальмування стримали машину. У стейті Джорджії вантажний поїзд вїхав на бика, який стояв між рейками. Невідомо яким чином поїзд вискочив із рейок та злетів із насипу високого на 30 м.

Машиніст, палій та кількох людей обслуги злинуло на місці.

Каміньчик зіпд авта.

Людина не потребує за нещастям шукати — бо нещастя само її знайде. Гувард, власник помаранчевої плантації в Полудневій Каліфорнії, сів одного вечора перед своєю вілею на лавочці й читав часопис. Дорогою попри вілею

Аґапій Гончаренко — „український козак-священник“ (1832-1916).

Мені вже доводилося, на сторінках „Діла“, кілька разів тому, писати про прекрасне у всіх відношеннях видання паризького бібліофілічного журналу „Временник Общества Друзей Русской Книги“, що час від часу виходить під редакцією професора Лозинського, відомого російського філолога та знавця романських літератур і Полонського, досвідченого бібліографа та книголюба, який відшукав неолітні цінні документи з російської літератури. Особливою рисою „Временника“, що саме вийшов у Парижі в обмеженій кількості примірників, може називатися з усіх змістом і бездоганною від усіх оглядачів формою. Хоч писав його він, радимо нашим бібліофілам придати цей збірник, що буде окрасою їх бібліотек. Зміст цього видання в дечому має значіння і для українців, особливо стаття про Аґапія Гончаренка, що її написав С. Сватикова, російський історик, лондонський козак з походження, що від довгих років займається студіями взаємних старих російської держави з так званими „інородцями“. Під цим оглядом особливо важливі приїї Сватикова про зносини російської держави з Дном та Сибіром. Треба додати, що приїї Сватикова цілком наукові, а щодо політичної тенденції їх, там, де це не шкодить науковості, вони федералістичні, бо автор старий

З початком березня 1860 р. Гончаренко був уже в Лондоні, де познайомився з Герценом, Огаревим та ввійшов у коло найближчих спіробоїтників „Колокола“. Одночасно Гончаренко давав лекції грецької мови, працював у Британському Музею, у відділі нумізматички та став складачем у російській емігрантській друкарні. Енергійні змагали було багато у цього нашого козака. Гончаренко містив низку аміток у „Колоколів“ і йому належить відомий некролог Шевченка, що його свого часу перекладавала „Київська Старина“ (1896 р. кн. 2, стр. 52.) 5-го квітня 1861 року, Гончаренко був присутній на славному зібранні, яке улаштував у себе Герцен, а приводу обговорення кріпачтва. Тут наш земляк познайомився з Мацінім, що дав йому листи до своїх приятелів у Злучених Державах. Тоді Гончаренко назавжди залишив Лондон і вернувся до Греції.

Відтак, починаються мандрівки Гончаренка по Близькому Сході. У Смирні польські емігранти улаштували святочний обід на честь Гончаренка, на Атонській горі він працював над грецько-латинським словником, в Єрусалимі завдавав російському єпископові та російському консулеві ледве не дістався в церкві лабети, але українського емігранта врятував католицький патріарх. Якийсь час Гончаренко жив в Єгипті, в Александрії, де якийсь грек, правдоподібно російський агент, ударив Гончаренка ножем. Тоді він переїхав до Атен, де грецькі приятелі допомогли Гончаренкові стати громадянином Геллади. Від тоді він підписується *Agapion Gontcharenko, Athenaeos*. Зрештою сталася подія в житті Гончаренка, про яку давно мріяв, а саме 1. січня 1865 року він приїхав до Злучених Держав, у Бостон. Був це перший православний священник на американській території і він негайно відкрив православну церкву при оселі грецького консула. Людина з освітою й незвичайно робитища, Гончаренко розвивав велику працю: він має грецькі виклади у протестантській академії, виконує граверські праці, дає приватні лекції різним достойникам, навіть російському консулеві, який не знав, що отець Аґапій — небезпечний емігрант Гончаренко, за яким полювала царська поліція.

За тих часів російська держава володіла колонією на американському суходолі, сляною Аляскою, що межувала зі Сибіром. Заробивши своєю чесною працею 1.600 доларів, Гончаренко закупив друкарське приладдя і 4. жовтня 1867 року рушив у Сан Франціско, щоб заснувати друкарню, щоб, як писав у своїх споминах: „Сибіряки слухали через Тихий Океан вільну і тиху пісню з вільної Америки“. Але поки Гончаренко доліхав до столиці Каліфорнії, царський уряд продав за смішно малу жовту Аляску Вашингтонському урядові.

Гончаренко приїхав 6. листопада 1867 року до Сан-Франціско, де негайно заснував друкарню і, незважаючи на замовлення американського державного секретаря Стюарта, ініціатора купівлі Аляски у росіян, видав розмовник для американських воїнів, які приїжджали до залог Аляски. Цей розмовник мав назву „Російсько-англійська книжка аворотів“. Від Стюарта Гончаренко дістав фонди на першу російську газету в Америці. Варт зазначити, що Гончаренко вимовив собі повну свободу в політичних питаннях, які може освітляти його газета. Перше число газети появилася 1. березня 1868 року під назвою англійською „Аляска Геральд“ та підзаголовком „Издатель Пресинтер Аґапій Гончаренко“. Від четвертого числа з'явилася й російська назва газети, а саме „Свобода“. Газета виходила російською мовою та англійською мовою: в англійських статтях Гончаренко оповідав американців про Аляску, а в російських друкував статті про американську конституцію і про життя російської колонії в Сан-Франціско. В одній зі своїх редакційних статей Гончаренко вважав необхідним підкреслити „Ми не маємо нічого спільного з людьми старого режиму чи володцями, що втекли з батьківщини від заслуженої кари. Ми стискаємо руку і вітаємо наше серце тільки справжніми і святими працівниками за свободу та поступ Росії. Наше слово правди не замовкне, бо ми не потребуємо жадного підтриму. Ми — видавець, друкар і рознощик нашого часопису“. Газета спочатку виходила двічі на місяць, потім перемінюється в тижневик.

Незавбаром чесний Гончаренко, що мав тверді погляди, ввійшов у конфлікт з американцями. 1. липня 1868 року наш земляк ви-

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 8. серпня (26 липня) 1888.

„НЕ ЗАТИРАЄ СВОІХ ЕТНОГРАФІЧНИХ РІЗНИЦЬ“.

Про невдачу візантського юнця у 800-ліття хрищення Русі вмістив статтю кременький „Час“, що там стверджує візантійські торговці у Києві як наслідок російської національної політики. Московщина — наша „Час“ — хоче уявити назви Русь і Росія як синоніми. „А видно, що той синонім щораз менше розуміють та приймають ті, що в Києві є автохтонами, — ті, що самі мали право схилятися великий київський Володимирів. Многотисяч лозанки змагання, яке посилюється, наддністринської Русі, що мовчки відкидає ідентифікацію тих двох понятій Русі і Росії. З винятком кількох галицьких русинів, що йдуть дорогою Науменівича, в київських торговцях сам Київ і Україна, перед і задріпанською Русь були пасивні і холодні. Свідчать про те всі свідки і писемні з Києва. Автохтонська була тут наглядна і овідома. Малоруський елемент доводилося, правда, багато контингенту до радів російського економістства, подібно, як піддається легко під вплив нігілізму, але все-ж не затирає своїх етнографічних різниць і не обиджує зі своїх аспірацій народної самостійності. Навпаки, хто слідує за відносинами на місці, стверджує спільний економічний та суспільний поступ, який означає щораз більше рішучу границю двох племен“. У дальшій частині статті „Час“ підкреслює, що коли панівніти наразилося шістьдесять мільонів московського народу, то в тому „човні“ з 15 мільонів зовсім окремим від москалів українського народу.

У зв'язку з цим „Діло“ зауважує, що „Час“, який зажди глузував собі з „21-мільйонного величчя“, тепер сам мусів вказати на український народ — хоч подає тільки 15 мільонів — як на народ зі свідомістю національного ідейного ладу і як на чинник, в якому міститься „загадка будучини“.

ПРОЕКТ ВІДНОВИ ЖИДИВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

„До Англії приїхав недавно рибін з Чикаго, д-р Мертон Сіверта і приїхав з собою проект відбудови Палестини. В Англії досить радо прийняли цей проект. Д-р Сіверта — лише „Френсфурт Цайтунг“ — це людина спокійна, практична і не зводиться ніяким ірраціоналізмом. Він знає, що жиди, які поселились в аляскої волі в Палестині, ладні виставити на існування частину людности цієї нової держави. Цю справу студіював д-р Сіверта досить довго і приїхав вже готовий план викупу землі, поселення людности і відбудови міст, між іншими також давнього Єрусалиму. Він гадає, що вже восени зможе приступити до діла, бо коли знайдеться достаточне число жидівських колоністів, то всі держави згодяться, щоб призначити цій жидівській державі незалежність і нейтральність, як це зробили зі Швейцарією та Бельгією“.

друкував у „Аляска Геральд“ відозву до аляутів і росіян у Каліфорнії, не працювати на американців менш, як за п'ять золотих доларів удень, таємно, як платили іншим білим робітникам. Очевидно, така відозва мало подобалася американцям, що жорстоко експлуатували колишніх мешканців Аляски, що переїхали до Каліфорнії. При таких умовах Гончаренко швидко зробився „революціонером“ і „агітатором“, хоч цілий його злочин полягав у тому, що шкодив аляутів доходу, які американські фірми діставали від білих емігрантів. Російський посол у Вашингтоні, який зі свого боку не тратив з ока Гончаренка, робив теж заходи проти невтомого емігранта, і врешті губернатор Сан-Франціско позбавив Гончаренка субвенції. Але цей не скорився, а далі видавав свій орган на власні гроші. Орган цей був непохитним борцем проти російської автократії, а також проти росіян на чужині, що не вміли пристосуватися до американських умови життя. Цікаво, що в 1872 році „Свобода“ писала: „За час нашого емігрантського життя, за 12 років, ми зустрічали тільки українців і поляків, що на чужині, з усіх славянських племен, зовсім досі до самоуправи та демократичного життя. В Туреччині, Греції, Англії та Єгипті між багатьма політичними емігрантами ми не зустрічали ні одного українця, що бідкував би по за батьківщиною“.

Українська стихія все більше й більше пробуджувалася в Гончаренка, який вже українською мовою у своїй газеті писав до земляків:

„Земляки мої, родичи мої на чужині! Кохайтесь, братайтесь, полішайте, в якому багату й добрі живуть другі люди аляски, французи, або лукава німота — чому би й нам в братерстві не жити? Або така патріотична відозва: „Україно, моя нещасна! Козакуючи по світу вже скільки років, між всім людом, я не бачив ще нічого краще, як тебе, українська земле. Ой, люблю моя, мамо моя! Я не підуму жити з тобою, бо там москаль сквернище панує. Він окаянений вже загоняє всіх дітей славянських, тільки ще не даєсть йому козацьких дітей своїми черваними зубами, бо вони дуже міцні для москаля“.

американський федераліст, яких, як відомо, мало було в Росії.

Використавши журнальну та газетну літературу та невеличкі матеріали архіву колишнього сумного „3-го відділу“, ще й свої особисті спомина з Аґапієм Гончаренком, автор дав якийсь цисний нарис бурхливого життя цієї української постаті з українського минулого, що відомої сучасному поколінню, хоч цілком мріє того, щоб її знали і добре знали.

Шевченко мав 16 років, коли в селі Крижівці Київщині народився Андрій Гончаренко, син священника з козацького роду, Онуфрія Андрія вчився в тодішній київській бурсі, де вихована в ньому три головні риси, яким мав бути український стихій, несправді до кріпачтва та аскетизм. Маючи 21 рік, Гончаренко скінчив семінарію та негайно пострігся у черці; тодішній київський митрополит Філарет наблизив його до себе, Близький до видатних достойників, Гончаренко міг бути всі негативні сторони офіційної православної церкви, що залишило в ньому слід на все життя. 12 липня 1867 року через Київ проїхав з Сибіру декабрист князь Сергій Трубецькой Гончаренко мав нагоду розмовляти з Трубецьким про що пізніше писав і в цій розмові він побачив благословення на продовження боротьби, яку почав декабрист, боротьбу за свободу.

У листопаді 1867 року Гончаренко дістав відомі прохання при церкві російського поладства в Атонах. Тут він захоплювався великою активності рути та захоплював великою автографією мову, стару грецьку мову Гончаренко знав уже добре. Через одного знайомого Гончаренко зв'язався з Герценом і почав допомагати у славянському лондонському „Колоколів“, який тоді так блискуче видавав Герцен.

Російський посол в Атонах, дізнавшись чого пишуть про співробітництво Гончаренка з „Колоколів“, зробив те саме, що робить і тепер: не любивши в совітським дипломатами, Гончаренка на російській військовій території стояв у Ілреї, де його чекали Соїтські посли. На шість в Царгороді Гончаренко посадили до турецької в'язниці. Там, у 1860 році, були в отоманській столиці великий Осман Гончар, допоміг йому вийти з в'язниці і наш Гончаренко, який на віки віки святу волю — козацтво на весь мій вік! Слава Богу!“

Інських цитат у статті Святикова, на жаль, велими скуптих. Ми бодай більше мати цих цитат, але не маючи збірки того, що писав Гончаренко, мусимо задовольнитися уривками Святикова. Відтак, дізнаємося, що Гончаренко писав наприклад: „Моя Ненька Україна і (?) джерело козачтва, яко-же Фенікс, воскресне на добро людям, на вічну правду й волю". Він сподівався на велике повстання, що на віки знищить ім'я московське—варварів-людоджорів".

У 1911 р. Святиков увійшов у дискусію з Гончаренком, що писав російському лібералові про необхідність відірвати від Злучених Держав цілу Аляску і зробити з неї могутню козацьку державу. Заселення так званого „Зеленого Клина" мешканцями з Полтавщини та Чернігівщини викликало в Гончаренка справжнє захоплення, бо це Україна зміцнювала своє становище на Тихому Океані. Він не довго чинив писав, що відділивши Зелений Клин від Росії та зєднавши його з Аляскою можна було б створити Тихоокеанську Україну. Щоб більше пояснити свою ідею Гончаренко на білеті, надісланім Святикові (він долучений до статті), намалював східний та західний беріг Тихого Океану, надморський та усурійський край Російської імперії та Аляску. Як бачимо, деякі сучасні проекти, про які час до часу пишеться в японських газетах, мали свого ініціатора в особі земляка Шевченка, приятеля Герцена та вченого священика...

Сам білет Гончаренка виглядав ось так: *Agricola Goncharenko Ukraina, Hayward, California, USA.*

Американське суспільство графства Аламеда, де знаходився хутір Гончаренка, ставилося зі симпатією до „України" (назва хутора). Коли в 1911 році гетьварській Україні загрожувала продаж за долги, місцева преса звернулася з закликом врятувати старого громадського діяча від такого нещастя, і населення гаряче відгукнулося. Хутір залишився за Гончаренком.

У 118 році, в розпалі війни, що зруйнувала царську імперію та відновила українську державу, маючи 84 роки Гончаренко помер.

Наші заокеанські земляки повинні бачити кінце розшукати його архів. Нема сумніву, що ці архіви освітили б зовсім інакше, як про це пишуть росіяни, небуденну постать „Козака-священника", що цілою своєю діяльністю та впадою нагадує нам якогось мазепинця, з тих, що опинилися на еміграції.

А якби цих архівів не знайшли, то такі святим обов'язком американських українців є зібрати все, що відоме про Гончаренка та видати життєпис нашого енергійного патріота.

Хто мав би це зробити, як не американські українці?

Ілько Боршак.

Поворот мін. Бека з Осльо.

В суботу рано вернувся з Осльо до Варшави мін. Бек з дружиною і товаришами подорожі.

В розмові з журналістами в Осльо мін. Бек заявив, що відношення Польщі до Ліги Націй зовсім подібне до відношення Норвегії до Женевської установи. Основна реформа Ліги На-

цій необхідна. Підкреслив теж, що відносини між Польщею і Німеччиною задовільні. Польща шанує інші режими домагаючись, щоб інші держави признавали структуру Польщі. Вкінці підкреслив, що відносини між Польщею і Данією добрі і справа Даніїгу поладана.

Ірак співчуває палестинським арабам.

НОВІ БОІ.

На дорозі Ахо—Сейфед прийшло знову до сутички між арабськими повстанцями, при чому загинуло 3 арабів, 7 було ранених. У північному напрямі від Тель-Авіву, на дорозі, що веде до Гаїфи, араби застріляли жидівського мігранта.

Минулої ночі терористи схопили 2 поліцейських, що берегли залізничних рейок під Ліддою.

Недалеко Мігдаль Шарон група арабів напала на жидівських робітників. Нависників відбили; один із жидівських робітників ранений.

ІРАК МАНІФЕСТУЄ СВОЮ СОЛІДАРНІСТЬ З АРАБАМИ.

Єгипетська преса повідомляє з Багдаду, що у всіх мечетах Іраку відбулися богослуження за арабів, поляглих у палестинських боях. Усі часописи присвятили окремі видання арабам, що борються в Палестині. У всіх містах Іраку підготують маніфестації арабської солідарності.

Нова пацифікація курдів.

У найближчих днях починаються великі маневри турецької армії в районі Дерсим. У маневрах візьмуть участь три корпуси, багато

танків і літаків. Метою маневрів — повернути до лаг і спокій, що його нарушило місцеве населення (курди).

Всі наступи червоних відбиті.

Головна квартира національних військ оголосила такий комунікат:

На фронті ріки Ебро відбито численні наступи червоних військ. Національні війська перейшли до протинаступу і

здобували багато становищ ворога. На інших відтинках фронту розмірний спокій. У п'ятницю національні війська застріляли 4 літаки червоних.

ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР до ПЕЧИВА

КОСТ-ПЛАСТ

ВІДПОВІДАЮЧА

ГАНКОВ ГОРИТЬ.

Японська ескадра з 26-ох бомбовиків і 14-ох мисливських літаків бомбардувала в суботу людне летовище в Ганков. Бомби спричинили численні пожежі. Китайські літаки навіть пробували протиставитись японській ескадрі. Протилетувська ескадра виявила малу стійкість.

Вернувся і приймаю пацієнтів як данина
і мої заведенні від 9 — 11 і від 3 — 4.
Львів, Сикстуська 17. Тел. 265-72.
НАСС.

НОВИНКИ.

— Записати — запам'ятати і купувати. Конфативна крамниця „ФАРБОКРАМ" у Львові, при вул. Собієського 7, продає фарби, лаки, покриття, олії і всякі артикули, потрібні в домашньому господарстві. Ввесь зиск на користь „Рідної Школи". 1527-4

— Магазины постелі Р. Джала — Львів, Золотини 5, поручає ковдри, матраци — поручає ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Говорить біля до прання. Тел. 294-81. 1196-3

— З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у час тільки Юліан Гаушманський оснує. 1928 — Львів, пл. Калішів 11 пов., телефон 254-46. 1430-4

— „Хрест над Дніпром" історичне оповідання Антона Лотоцького про Хрещення України вже появилася в розпродажі. Шлях і пр. 8 сот. (з переслішкою 60 сот.) Хто замовить книжечку — дістає 25 пр. роботу і не платити коштів переслішки. Гуртові замовлення відправляти на адресу: Видавництво „Світ Давид", Львів, вул. Зіморонича 2. 1601-4

— Лікар д-р Богдан Собчук, спеціаліст внутрішніх недуг і ларинголог, — працює в Тернополі, при вул. Пласудського 12. 1601-4

ПРИГАДУЄМО!!!

Що збірники осередком мають в ховенстві, інтелігенції, а також в них, редакції, й інших, промислових, і пекарських, міщанських, та ін.

ЛЬОКАЛЬ

ГАСТРОНОМІЯ

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Козовідкритий ресторан, шкільний до сніданку „Секції Гастрономічного Промислу при С. У. К." дає заповнення свого задоволення П. Т. Гостям.

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

Львів, Костюшка 3. Тел. 244-4

вспомог. К. Шукшенко, С. Сидимого і І. Салюка, — після „У горі огні“ у виконанні мішного хору, народній танок, у виконанні дівчор, пісню „Воскреслий Давид“ у виконанні мішного хору, реферати про змішаний асортмент худоби, що його виготовляє п. Мпкозів Рамиский, пісню „Гей нузо брати до зброї“ у виконанні мішного хору, „Десять заповідей Молоді Просвіти“ — рецитали у виконанні Е. Липки і М. Гуляк, пісню „Освітлена міра“ у виконанні мішного хору, „Не гайте в діл протору“ — декламация у виконанні Досієв Косовича і жінки жартів (Олена Просвіти). Останнім актом мішного хору, хором проведено мішній драматизм п. Теодор Дракус. В програмі, яку представляло адміністративний відділ, старостою в Рамі Р. окреслено програмовий похід з мішної першої на площу та площу „дівчор дітей“. У тієї ж дівчор об'єктом старостою участь представників дівчор читальні в той спосіб, що дозволяло аналізувати лише по одному делегатові з кожної місцевості. Тому у світі вважалося не більше як 500 грошарів. Не аналізуючи на зборі свідчення дівчор архівної і архівної великої моральності і політичності з матеріальними успіхами.

Просвітницьке свято у Верхраті. Для 17. п. м. відбулося у Верхраті свято в честь Просвіти. Свято почалося Службою Божою і панахидою у місцевій церкві, яку відслужив о. Р. Осідач, що виготовив також просвітний проєкт для однієї з громадських. По вечірній на площі, при гарно прибраній сцені відпочивали о. Осідач, моделі. Після моделі відбулася дівчор частинка програми, на яку склалися: „Гімн Просвіти“, „Просвіти армія іде“, „Ой горе тія чий“, „Пісня молоді Просвіти“, „Остання баринка“, „Якби твоє...“, „Ой у полі верба“, „Ой чогож ти жук-риєс“, „Крижолі“ і „Учтею брати мої“, що їх відповідала хори (жінки, жінки і мішні) під керівництвом місцевих диригентів, свідчення проєкту, що й виготовив п. Іван Смут, реферат про значення Просвіти, який виготовив Михайло Васильчук та декламация „Казка про злиття“, „Не гайте в діл протору“, „Косівська дора“, „Блаженні“ і „Привіт весні“, які виготовили з жінками архівними Шестак, Петришин, К. Косоваль, І. Рик і Матурса у Верхраті та рецитали „Остання баринка“ у Просвітницькій лаві у виконанні молоді в Верхраті. Світовість у виконанні академічної програми взяли члени читальні в Верхраті, Верхраті Монастир, Німні, Мригид і Пріса. Ціле свято не аналізуючи на перешкоди знало дуже вродливо і повністю та повністю по собі неадекватно враження. На цьому місці слід висловити певне припущення і ширшу подяку проф. д-рові Осідачу Хоминському за те, що не показав „дружбу і жертвенної праці у підготовці загальної програми“.

Фестин в Рамі Руській. Заходом Марійської Дружини Пам'яті в Рамі Руській відбувся для 21. липня п. р. фестивалю, з якого члени дівчор призначено на потреби місцевих перших. На фестивалі зрім загальної програми відбулися окремі соціальні змагання у відпочиванні. До змагань стались дружини побратимів із Соколи, Рамі Руської, Ріж, Верхраті і Потелич та дві дружини посестер в Соколі і Рамі Р. Вихід змагань такий: Сокол — Рамі Руська 2:1, Сокол — Потелич 2:0, Сокол — Ріж 2:0 і Сокол — Верхраті 2:0. Також посестри в Соколі виграли в Рамі Руською 2:0. Перше місце здобули побратими і посестри в Соколі і тому „Сокол“ у Соколі узяв як репрезентатив 5-ї соціальної разоруської округи до країнних соціальних змагань до Львова. П'є місце здобула Рамі Руська, III-те Верхраті, IV-те Потелич і V-те Ріж. Крім цього треба зазначити, що минулого місяця відбулися в Рамі Руській змагання в бігу, у висхідній ліній і ще місце здобули побратими і посестри в Ріж.

Нові Лугові станиці в повіті. В цьому році в останніх місяцях помітно зацікавлення молоді спортом і в разоруському повіті. Видно не з того, що в часі від 90. тисяч до 30. тисяч п. р. основано або заново заложені до старостів на оснуваннях Лугові і там місцевості: в Омошні, в Воробітці, в Білої і в Ужича Варубаного. Коли до новооснованих дівчор організацій досить основані Лугові у минулому році, то сід старостів, що під сучасний мент існує 11 Лугові і 8 соціальних гнізд на просторі цього повіту. На часі місцевості повіту тій стій спортивною організацією не налічується і в ній доброго згодовання молоді проводили культурно-спортивні та економічні зусилля тих місцевостей, в яких нема ще спортивної організації, мусять подбати про те, щоб негайно зорганізувати молоді у спортивних товариствах.

Жінки в повіті. Жінки в повіті вже кінулися. Коли порівняємо поточний збір об'єкту з минулорічним, то сід старостів, що в цьому році об'єкту хоч не солову врані до минулому році, то на зерно менш значайні. Як нас інформують хлібороби, в одній кожній жінки буде виготовити не більше як 100 кг. (минулого року 150 кг.). Завдяки стійкій погоді більшість хліборобів уже вижила, а то й знову своє об'єкту дівчор.

КРЕМ'ЯНЕЦЬ.

Загальні збори Українбанку у Крем'янці. Для 3-го липня відбулися у Крем'янці загальні збори членів Українського Кооперативного Банку, на які прибуло лише 54 члени на загальне число 1158 членів банку. Така малі кілкість присутніх пов'язана з тим, що збори скликані в невідповідному часі, коли значна більшість членів банку — селяни-хлібороби — валяти косовицею. По статуту банку річні загальні збори мають бути скликані не пізніше квітня. Однак правління банку вже від кількох років неможливо собі зважити призначати збори на літо, підчас палючої хліборобської праці; і але на тому не виходить тому, що на збори прибувають у більшості тільки сирі прихильники та прихильні сучасного складу правління банку, які одностайно затверджують усе те, що їм пропонує правління. Так було і цього року. Зі звітом про діяльність банку, що за звітний рік банк має отримати 2495 дол. 90 сот. Висхідної операції отримати дуже мало, бо банк має 518 вкладників, що внесли вкладів лише на 3155 дол. або по 6 дол. на вкладника. Ажні дрібної опадливості банк не веде, хоч минулорічні загальні збори опадливо не доручили правління; однак воно в дії справі нічого не зробило. Тоді труною йому потребує у цьому напрямку зростати, бо одержувати воно в п. Алешков і Шашков, котрі своєю поведінкою себе так зарекомендували, що втратили повну довіру місцевих громадян. Банкові приходиться оперувати тужими грішми, позичаючи на великий процент. Виняв він польський центральний касі ріжних спілок 167.504 дол. 61 сот. і Деркашому Ріжкому Банкову 20.055 дол. 95 сот., разом 187.560 дол. 56 сот. Що торкається розподілу банком грошей, то 1202 особи винні банкові суму 224.787 дол. 48 сот., у тому числі є скарговані позички на 181.252 дол. 80 сот. у звітному році призначено членам 77 позичок на суму 5262 дол. Співачено позичок лише на 11.256 дол. 70 сот. Завдячностей є 57 проц. Залигає 815 осіб на суму 90.192 дол., при чому залігав вже більше 1 року 149 осіб на суму 48.462 дол. Сума залігав відсотків сягає коло 7.000 дол., при чому найбільш задовжені і найбільш неакуратними платниками є члени верховних органів банку. Так наприклад голова правління п. Алешков винен банкові 7.260 дол., його дружина Зінаїда Алешкова винна 1580 дол. і відко, залігав лише до 1. XI. 1937 р., його теща Марія Гулова винна 5880 дол., відсотки залігав до 1. I. 1937 р., сестринка п. Алешкова — Вишеславцев — винна 1630 дол., відсотки залігав лише до 1. 8. 35 р. (не платять уже 3 роки), пригортає і зум голови Алешкова — Ніна Ділякіна винна 6651 дол. і відсотки не платять вже від 1935 року... Всього п. Алешков з родинною винен 20.971 дол. Другий член правління п. Шашков винен банкові 5.090 дол., відсотки залігав по 1. I. 1938 р.; його син В. Шашков винен 808 дол., відсотки залігав до 1. XI. 1937 р. Цього року позички ліній не забезпечені і вони в значній мірі порівнюють платити можливості п. Алешкова та Шашкова. Така велика заборженість членів правління паралізує їхню енергію отримати борги з інших боржників банку, вони просто боятися, щоб їм не завадили євангельської істини: „Врачу, юпілися сам!“ Тим і пояснюється, чому загальні збори скликаються так пізно, коли вже профілю піз року діяльності банку, тому уживаються заходи до того, щоб на зборах було значаєнше членів. Тільки при таких умовах п. Алешков і Шашков можуть утриматися при владі в банку, захищаючи свої особисті інтереси. Польський ревізійний союз, до якого належить Українбанк, устані своїх ревізорів не один вже раз вказував на ті неакуратності, які залігавали в банку, остерігаючи перед висхідними і погрожував ріжними репресіями; але на це не звертають уваги і все робиться по старому. Однак пора пригадати над положенням банку, поки не пізно!

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Гриць Сокола-Батяна: год. 10.30 рано боксерська товариська стріла Україна — Лехія. Обі дружини виступлять у своїх найкращих складах 8 ват.

Гриць Погоні: год. 5. попол. міжмістової профіційний матч за чашу президента держави: Львів — Подз.

Мостиська: Юнлей мостиської Скали і стріла України (Львів) — Скала.

Стрий: гриць Погоні год. 5. попол. фінальна стріла за чашу Стрий: Скала (Стрий) — Стрийники.

Перемишляни: год. 1.30 попол. фінальний матч за хід до Виснов: Зоря (Львів) — Стиславц (Перемишляни).

Лодзь. ТІМ ПОЛЬЩІ: ГУНГАРІЯ 1:0 (0:0).

Дуже бурхливий матч. Останні ворота для польської дружини стріла Варя.

Комплет Бібліотеки „Діло“

24 томи вартости зол. 49-
ТІЛЬКИ ЗА 30Л. 30—

Ірина Вільде: ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ — новелі 1.20
Улас Самчук: ВІДНАЙДЕНИЙ РАЙ — новелі 1.20
Софія Яблонська: З КРАЇНИ ОПІО І РИЖУ — новелі 1.20
репортаж з Китаю
Д'Ореллі: ЧОРТИЦІ — новелі 1.20
Он. Бальзан: ЧАРОДІЯНА ШКІРА — повість 1.20
Василь Масюк: ДВА З ОДНОГО. 2 томи — повість 1.20
Ольга Кобилянська: АПОСТОЛ ЧЕРНІ — 2 томи — повість 1.20
Інута Гамсу: ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ — повість 1.20
В. Будзиновський: ЯК ЧОЛОВІК ЗІШОВ НА ПАНА — повість 1.20
Сальваторе Фаріна: ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ — повість і новелі 1.20
Володимир Бірчан: ЗОЛОТА СКРИПКА — новелі 1.20
Юрій Косач: КЛУБОК АРІЯДНИ — новелі 1.20
Іван Зубенко: КВІТКА НА БАГНІ — повість 1.20
Федір Дудко: ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ — оповідання 1.20
Богдан Лепкий: ТРИ ПОРТРЕТИ — спомини 1.20
Новелі Девяткох: ЧОРНА ІНДІЯ „МОЛОДОМУЗИК“ — новелі 1.20
Фр. Алехнович: 7 ЛІТ НА СОЛОВ'ЯХ — спомини згадані 1.20
Ілько Борчан: НАПОЛЕОН І УКРАЇНА — історія студія на підставі невідомих документів і ілюстрацій 1.20
Юрій Косач: ЧАД — повість 1.20
Мих. Пасацький: ГРЕЦІЯ — усміх життя — ілюстрації 1.20
Богдан Лепкий: ДО ЗАРВАНИЦІ — „Як жини мого життя“ 1.20
Гергард Геземан: УТЕЧА — повість 1.20

Замовляти: „ДІЛО“ — ЛЬВІВ, РИНОК І
Почтова пересилка 30 сот.

Хто замовить цілий комплет — не платить першого

Нові книжки й журнали.

НИНІШНІ:

ЛЕВАДА ПРЕЧИСТОЇ. Марійські легенди. Переклад Антін Лотоцький. Видавництво ОО. Василья. Львів 1938. 16-ка, стор. 118.

НОВА РАДІСТЬ. Ювілейний збірник до 100-ліття хрещення Русь-України. Завдання о. Ст. Р. Навин. Львів 1938. 32-ка, стор. 30.

Легко перейдеш крізь життя

аживаючи LEBEWONL, необхідного для життя на відтиски. При купні домагайтеся оригінальної коробки LEBEWONL — на кожній плястрі є напис: LEBEWONL

Театри.

Великий Театр:

Неділя 7. 8. год. 4. веч. „Гейша“, год. 6. веч. оп. „Гейша“.
Понеділок 8. 8. год. 8. веч. „Вісім років життя“ із Ст. Яраком.
Вівторок 9. 8. год. 8. веч. „Вісім років життя“.
Середа 10. 8. год. 8. веч. „Шість років“.

Театр Ріжнородностей:

Від понеділка 11. 7. веч. 11. Український Народний Театр ім. Садорського.

ВОРОХТА:

7. 8. Гетьман Подуботок.
ЦЕЛІТІН:
8. 8. Маруся Богуслава
9. 8. Чесна Сушанка.
10. 8. Шоста Богуслава.
11. 8. Гетьман Подуботок.
12. 8. Мазеда.

НАДІВІРНА:

13. 8. Шоста Богуслава.
17. 8. Чесна Сушанка.
18. 8. Іван Тарасовський.
19. 8. Мазеда.
20. 8. Гетьман Подуботок.

При силайте передплату.

КОСИ — СЕРПИ

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

безконкурентній.

у четвер листів від Гарлендерової, щоб прий-
шов ввечерю на стрічу недалеко залізничного
плату. Так теж сталося, але Футко не вернувся
жодного разу. Тіло Футка відвезли до військового
шпиталю. Секція тіла виявила, що Футка вби-
ли і тому обоє Гарлендерів відставили поліція
до диспозиції слідчого судді. Далі слідство ви-
яснило, що до Гарлендера приїждило часто двоє
журчиків: один на ровері, другий на мотоциклі.
Критичного четверга один залізничник бачив у
ай ровер і мотоцикл, сперті до дерева. Над
виставленими подробицями смерті Футка працює
слідча влада.

— Вбивство в кіоску. За Зеленою рогачкою
при дорозі Львів—Ковельники згинув у ночі а
вчорашній на суботу власник кіоску 49-літній Ка-
зімир Добжанський, якого вбив ножем робіт-
ник Казимир Костка з Козельник. До кіоску ва-
жко опинилися троє підхмелених робітників:
Казимир і Станіслав Костка та їх товариш Ля-
вандо. Вони випили в кіоску три пляшки пива
і мішали далі пляшок. Добжанський за-
нав, що хоче вже спати і тому більше пива їм
не дасть. Тоді до підчас сварки Казимир Кост-
ка вбив Добжанського, його приятельку Каро-
лину Волянину важко зранив у лице та в руку і
втік з своїм братом та товаришем. На
вчорашній раненої Волянину надіг поліцей з
міської поліцейської станції і вивіз каретку
шпиталю. Поліція арештувала вбивцю та його
брата. Тіло вбитого відвезли до інституту
судової медицини.

— Краєва хроніка. В ночі в 1. ц. м. згоріло
двоє на полі Р. Слободян. Пожежа повстала в
лісі. — Над Городецькою і Томаччиною
линула буря з градом і грозами та заподія-
ла великі шкоди. В Семенівці, пов. Городецька
трі поразив смертельно Марію Чукур. В Ігро-
ні, пов. Товмач згоріли від грому будинки І.
Сма.

— Як причина розмаху „Мейсей Млечарні
Львівської“ у Львові? На засіданні міської
ради 4. д. м. виявилось, що міністер-
ство заборони у Варшаві дало „Мейсей
Львівської Зайонської“ у Львові 600.000 зол.
кредиту на розбудову підприємства. М. Львів
взяв свій уділ в 100.000 зол. до 134.000 зол.
На цьому „Мейсей Млечарня“ має купити пло-
щу при вул. Городецькій під будову своєї фаб-
рики. Радий Ротфельд виступив проти того,
щоб у Львові не дуже то ангажувалося в що ін-
ститу, але його ніхто не слухав.

— 144.000 воєнних інвалідів у Польщі. Мину-
лого року було в Польщі 186.783 воєнних і вій-
ськових інвалідів; в того 127.649 поляків, 25.661
поляків, 5.236 жидів, 3.884 білорусів, 3.595 нім-
ців, 456 москалів та 52 іншої народності.

— Страйк кравців у Лодзі. В Лодзі страйкує
80 кравців. Страйкарі домагаються управлін-
ня ставити на найближчий сезон.

— Бойкот комуністичних організацій. Оску-
чення комуністичних ячеек у колективіза-
ційних господарствах СРСР. Селяни
виступають в рішучим спротивом селян. Во-
ни виступають тих, які за намовою чи під загро-
зою вступають до партії. І так у вороніжській
районі існують ячейки комуністичної партії
лише в 319-ох колхозах на загальне число
1200 колхозів. Крім того в 2.500 колхозах ва-
жко комсомольських ячеек. Це найкра-
йній випадок, що село в СРСР рішуче поборює
ячейки комуністичної партії, що в останніх ча-
сах контролювати настрої селян лише че-
рез урядові колхозів і управ машини-трактор-
них станцій, що складаються виключно з кому-
нистичних.

— Олімпіада в Гельсінґфорсі і Таліні? Естон-
ська делегація обговорює проект спортивних і спра-
вних фінальних і організацій Олімпіади
в Гельсінґфорсі. Проект передбачує частинне пере-
несення до м. Таліна, що віддалене від
Гельсінґфорсу на 80 км., при чому в Таліні

відбулися би місцеві змагання і коштів. На днях
виїде до Гельсінґфорсу спеціальна делегація,
щоб обговорити цей проект з олімпійським ко-
мітетом.

— Кілько збіжжя вивезуть Злучені Держави?
Цьогорічний збір збіжжя більший на 13/4 від
минулорічних зборів. З Америки надходять теж
вістки про добрий урожай. Надввищу, що П
зможуть вивезти Злучені Держави, обчислюють
на 16 мільонів тон.

— Будова мавзолею в Римі. Мусоліні прийняв
братів Гарібальді ген. Етінґ Гарібальді, я-
кий пропонує проект будови пам'ятника-ма-
золею на історичній горбі Янікулю, в якому
поховані тілі останніх італійських воєнків, які
борилися в 1848 і 1849 р. за здобуття Риму. Від-
слонення мавзолею відбудеться в весну в 1939
р. в 90-ті роковини боротьби з французькими
військами під проводом маршала Удіно, князя
Реджіо.

— В аптеках лише... хімія та лодина. В кіль-
кох полках червоної армії сибірської військової
округи трапилися масові затроєння воєнків мя-
сом з хорих тварин на т. зв. „сибірську наву“.
Санітарна служба не могла прийти в допомогу
затроєним воєнкам, бо військової аптеки цієї ок-
руги не дістали ніяких ліків в останніх чотирьох
місяцях крім... хімії та лодини. У зв'язку з тим
випадком арештували начальника санітарного
відділу сибірської округи Перкова.

— Найбільша пожежа лісів навістала тепер
стелі Колумбію в Канаді. Офіційний комунікат
каже, що пожежа обняла 100.000 акрів ліса. Бо-
ротьба з пожежею дуже трудна тому, що в кіль-
кох місяцях невідомі злочинці полишили вузькі,
якими допливає вода. Шкід покищо годі обчис-
лити, бо ліси ще будуть дуже довго горіти. Перед
пожежею виселено населення 9-ох міст. В од-
ному місці згоріло 35 мільонів сярів дерева. Дим
з моря полум'я сягає до висоти 6.000 стій і за-
темнює оянд та засипує попелом вулиці м. Ван-
куверу, що віддалене від місця катастрофи 100
миль.

— Попіла царської родини в сейфі банку? На
сторінках париського щоденника „Парі Соар“,
французький генерал Жанен оголосив ревеліції
про перевезення тілних останків розстріляного
останнього царя Миколи II, цариці Олександри,
сина Олександра і доньок Тетяни, Ольги, Марії
та Анастасії перед 18-ти роками до Європи і пе-
реховання їх у сейфі великого банку в одній з
держав, що сусідує з Францією. Ген. Жанен
був шефом французької військової місії в цар-
ській Росії, опісля командантом чеського легіо-
ну на Сибірі. Ген. Жанен запевняє, що в берез-
ні 1920 р. перевіз особисті тілні останки цар-
ської родини з Росії через Китай до Європи, де
переховував їх довгий час в замку свого сво-
яка коло Мен, де збудовано навіть спеціальну
каплицю. З ревеліції Жанена виходить, що по
захопленні військами адм. Колчака Катерин-
бург в 1919 р., де царя з його родиною розстрі-
ляли більшовики в 16 на 17. липня 1918 р. у пів-
ниці в домі Іпатієва, адм. Колчак доручив ген.
Дітріхові і судді Соколові відшукати тілні о-
станки царської родини. По довших зусиллях у-
далось устійнити всі подробиці трагічної ночі,
відняти місце, де більшовики спалили тіла ца-
ря та його родини, а потім закопали в ямах від
гранат. В ямі відшукано зружені кости, руку ца-
риці з відбитим пальцем та останки однієї. Тілі-
ні останки перевезли Дітріх і Соколов до Пекіну.
Тоді ген. Жанен робив заходи, щоб Лондон до-
зволить перевезти ці тілні останки до Англії, але
дістав відмовну відповідь. Тому ген. Жанен пе-
толів ген. Жанен робив заходи, щоб Лондон до-
Франції у шкатулі, опечатаній у французькому
посольстві. Вже у Франції великий князь Мико-
ла Миколаєвич доручив передати тілні останки
останньому російському амбасадорові в Парижі
Герсові, який зберіг їх у сейфі великого банку
одної з держав, що сусідує з Францією.

— Рівні вісти. В місцевості Асарі відкрив
міністр суспільних справ Берціне табор соко-
лів, до якого вїхалося понад 2.000 соколів з цілої
Латвії. — На пляжі в Перфіт коло Перпінїан
зайняли пляшку з запискою такого змісту:
Потрапило недалеко рога Креа наслідком де-
фекту мотору. Підписали: Каотіліоні і Ферра-
рі. Французька влада адогадується, що записка
походить від летунів з літака національних
військ що його зістріляли червоні недалеко
Порт Бу. — Італійський наслідник престолу
Гумберт князь П'ємонт приїхав на замок Сар-
се, де від кількох днів перебуває його дружина
Марія з дітьми. — Міська управа м. Ковна за-
боронила вживати якихнебудь світляних сиг-
налів у місті.

При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу.

лікар
недуг шкірних, венеричних
та лікарської косметики

Роман Лисяк

б. приватний асистент д-ра Е. Дурдона
та лікар шкірно-венер. клініки ордину
при вул. Сикстуській 58.

Дописи.

МОНАСТИРИСЬКА.

Монастирський „Прогіт“. Імператорська секція при
фільї „Прогіт“ виступила з цією ціллю імпер для
визначення „Прогіт“ в 10-літній, а саме: Дня 26.
VI. відбувся в Угні Угні районний „День україн-
ської молоді“. Свято відкрив голова фільї д-р Горбачен-
ський, промовою вголосив Л. Рулик, привіт Прогіт
П. Рибак. З делегаторів виступили п. Гітман і С.
Душенко, співаки хорі в Монастирській під упр. Н.
Рибак, з Красів під управом С. Кухарі і в Трості-
вель. Дня 12. VII. відбувся подібне свято в Баранові
при чому відбулося також посвячення Кош. Дому. По-
свячення діював о. Ташчів і вголосив вголосив
промови. Після того відбувся академія. Промовили
д-р Горбаченський, М. Чайківський, Н. Пасічник, при-
віт скаржен Н. Рибак. Співаки хорі в Монастирській і
Красів. Дня 17. VII. відбувся „День української мо-
лоді“ в Львові. Участь брала і представники о-
деских читальні і мовної „Камениці“ з хором і
танцями. Гарно відзначили „Закоронні“ Воєнни-
ки. На жаль зрадила відсутність грошей у церкві на
богослужіння і півдні на 6. прогити. Співак хор
тільки в Монастирській, який прибув на свято 20 км.,
а інші не могли навіть два кілометри пройти, бо ала-
тували у себе забаву! Замість промови вголосив
п. п. М. Чайківський, Надієвський і Шумков. —
Дня 24. VII. відбувся районне свято „Прогіт“ в Ко-
марині. Участь взяли: 10 читальні, „Луги“ в Витківі
і Залісся, „Камениці“ в Лядського, хорі в Монасти-
рській і Лядській, як теж велике число гостей та пред-
ставників фільї в Монастирській. Перед академією від-
бувся імператорський похід учасників в бар'єри і ор-
єстрою через село на площу, де відбулося велика
академія. Промови вголосив д-р Горбаченський, ш.
Г. Олуд і Н. Рибак. Свято це, вперше від святої вій-
ни в Комарині, колишало по собі дуже гарні враження.

Для осіб, що працюють умово, неврастеників і жі-
нок, які не здумують спати природної гірної воєн
„Францішка Яосифа“ злига життя рано в ранішній
споро і приймають діалогічними проповідями жаском
шлукта і жинки, Співайте Великого лікаря.

РАВА РУСЬКА.

Свято Прогіт в Угні. Князько торжества з
нагоди 10-літній ювілею і іспри Товариства „Про-
гит“ започаткувало містечко Угні „Днем Україн-
ської Молоді“ в неділю 17. липня п. р. Це свято улави
князько містечка, організований при читальні „Про-
гит“ в Угні під проводом голови читальні, одио-
сво 2 годині імператорської секції, д-ра Івана Ковча при
оцінюванні місцевого громадства, зокрема молоді,
виготовлено у читальні. Увечері імператорської секції мо-
лодь приїхала додому читальні зверху великою,
серединакою малюю національним прапором, над
яким змалю великий жовтоблакитний прапор. Висла
читальні доміни, як також віска міська всіх укра-
їнських домі в Угні прикрашено князькоми на-
лішками Товариства „Прогіт“, Мабрак над рікою О-
дескою, де мало відбулося свято, збрало також ве-
личко і на збудованій на цьому місці уталою те-
атральнім шкатулі. Над сценю прикрашено тринб,
огражений прапором та відмалу „Прогіт“ у формі
золотого провідного сонця в залісся „Прогіт“.
Свято почалося 17. липня п. р. в годині 16-ї піднесо-
ним прапором. При змалу національного гому, що до
відгортає сміхкою оркестра читальні „Прогіт“,
піднімає містечко великий жовтоблакитний пра-
пор на сцені зверху 30-метрової шогли, високої пер-
ед сценою, і прибраної теж жовтоблакитними стрі-
ми. Після піднесіння прапора міський хор відгортає
„Прогіт зраді їє“, а по відгортанні п. Яєв Огніє
ангосио святошу промову. По промові ангосио
привіт: від Крука Р. III. — о. діакон Олександр Треш-
невський, від Філії Т-ва Охорони Воєнних Могіл і коопе-
ративного Банку Угніанія — м-р Воскодар Цери-
шин, від складу П. О. К. — д-р. В. Малиш, від Філії
Красного Т-ва Сільської Господар — п. В. Вас, від чи-
тальні „Прогіт“ в Угні — д-р Іван Ковча. Віска
аоложи також свої привіт: прогити читальні, а
імньо в читальні „Прогіт“ у Вербні, Піддубні і
Щенитні. На дальшу програму свято склалися такі
точки: „Покрестовані коначники“ у високої мужсь-
кого хорі, „Лікарня князя“ — збірні репліції у
яковані Г. Коосиоги, М. Коосиоги, М. Шуте-
вича, Н. Дорошівної, А. Огрішкі, Е. Патер, Д. Коос-

НОВИЙ дім, 11 вікнах дит. без тварин, 4 мешканці, для купівлі трамвайного візика, 140 акцій городу, біля Потопівського 15.000. „Трансакція“, Дауга 1. 1623 3-3

КАМІНИЦЯ південно-східна, 15 вікнах, без тварин, в середній частині, готівкою 35.000, біля 10.000 „Трансакція“, Дауга 1. 1623 3-3

НОВИЙ дім при трамваї, біля трамвайної, три мешканці, готівкою 45.000, біля 10.000 „Трансакція“, Дауга 1. 1623 3-3

ВІЛЛЯ в городі і оцім, терас трамвайного містечка з верандою зовнішньої, при трамваї, біля Листопада — 15.000, „Трансакція“, Дауга 1. 1623 3-3

ПАНСІОНИ

ЯМНА — комфортабельний пансіон „СВІТЛО-ЗІНКА“, Палка, купівля, всілякі вигоди. Ціни помірковані. Українська управа. 1862 2-00

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ. Український пансіон „СВІТЛО-ЗІНКА“ (центр.) поручає соціальні гарні кімнати. Кухня дієтальна. Ціни низькі. 1515 10-10

МЕШКАННЯ

ДВІ великі кімнати, передкімната, кухня, повний комфорт, перший поверх, соціальні, балкони, уже відрізані — ВІЯТІВ-СЬКА ДВА, ріг Листопада при трамвайній зупинці. Вивантаж: Управа „Трансакція“, Дауга 1. 1620 3-3

ДВІ гарні кімнати, кухня, повний комфорт, перший поверх, від 1. вересня, Тарновського 49, укр. в Україні „Трансакція“, Дауга 1. 1621 3-3

РІЗНИ

ПОВІДОМЛЯЄМО ВПАНІ, що працівники фірми Штір — Марієлі і Тосі і догодо-ліній працівники фірми Нуробан, відомий як Сташко відірвали своє власне заведення при вул. Гродіцьких 4, біля Ринку і поручаються зловмисним ВПАНам. 1662 2-2

ЖАРІВКИ до 25 ватів 70 сот., ГОЛОС-НИК детекторний 8.50, ЛІМПА двоко-лумбна 6.—, літтарки, батареї „Дай-мон“ — найдешевше ЦЕНТРАЛІ ЖА-РІВОК, Львів, Ринок 21. 1829 7-10

ВАНІНЕ ДЛЯ ПАНЬ! Тільки ошудування на 1 вод. тімпи у МАРІСІ і ТОСІ від Штіра, Гродіцьких 4. 1632 2-2

ГОДИННИКИ і біжутерію найкращіше напрувають українська фірма П. Кар-пачука у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1980 66-0

ВІЧНІ ПЕРА напрувають найкраще „ПРЕ-ЦІЗІВІ“, торгів Шайлоха 1. 1557 4-10

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиб, рами, окрала обробка найкраще — шибирство В. СТЕЛЬМАХ, Коперника 22, тел. 245-79. 1572 4-15

ПРОПУКЛИВІ БАНДАЖІ гумові, че-репані, киркові, проти усунення матиці з'я-гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕ-ДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 76-100

ВЗУТТЯ посередоме продає ТІЛЬКИ 8 ДНІВ вже від 4.50 вод., магазини на вул. П. ШТРАУСЕР (передміє Край), Га-лицька 15 (подірля). 1578 6-10

ТРИВКУ ошудування гарно і старанно, виготовленням технічно виконує Штір, Брама Андрієлія (Ринок 20). 1583 4-10

КОМПЛЕТНІ музичні інструменти — ошуду-вання 65.—, алюмінію 99.—, в алюмінію, ви-літком і т. д. РЕНТІНЕР, Лейкова 21. 1645 1-6

ГОДИННИКИ ошудування, на руку напрувають працівники і найдешевше фір-ма: „ПАСОМІР“ Львів, Листопада 10. 1629 2-6

Відомий зі своєї знаменитої кухні
РЕСТОРАН І КІМНАТИ ДО СНІДАНЬ

„Pomorzanka“

Львів, ул. Академічна 24.

запрошує П. Т. Знавців добрих страв і гарної вечерової музики — на знамениті вечери. Кухню ведуть першорядні кулінарні мистці. Концерти славної симфонічної оркестри „БАЙКА“.

ПРИСТУПНІ ЦІНИ ДЛЯ ВСІХ.

ТЕЛ. Шоферські курси

272-46

самоходів і мотоциклів для аматорів і фахівців ІНЖИНІРСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ

приймають заходження на курси щодня при вул. ТОМІЦЬКОГО 14 (давня Коперника 54)

для тих, що приїждять опіка. Наука їзди на новітніх самоходах. Ціни знижені.

ПАРАСОЛІ ГОРІДОВІ, ЖІНОЧІ МУЖЕСЬКІ І ДІТЯЧІ

в найкращих гатунках і найновіших візорів поручає першорядна виробнича парасоль „СІКО“ давня відома фірма СІХЕР і КОРРЕС, ЛЬВІВ, ЛЕГІОНІВ 29, в пасажі на право, зараз біля „ОРБІСУ“. Направи і покриття виконуємо на місці найкраще даром. 2-10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ІНТЕРНІСТ

Др. Ярослав Гинилевич

ВЕРНУВСЯ

і ординує у Львові, вул. Городецька 53 А. І. п. 1639, 2-3.

Спец. шкіри, венер. недуг і косметики

Др. ФІШЕР

б. лікар (венерист) Клінік у Берліні, Пра-зі, Відні орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти Від. Кавярні) тел. 251-68. 2143

ЛІКАР

Степан Брик

ординує у внутрішніх недугах від 3-5. попл.

Львів, ул. Хмельовського ч. 15, II. (біля вул. Мохнацького).

УПРАВЛЕННЯ ДЕНТИСТ

Юлії Штайнвурцель

Львів, ул. Городецька 124
625 ВЕРНУВСЯ. 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

НОВООТВОРЕНА

Робітня ковдер

переробляє НОВДРИ по 2.50 зол. Ринок, Брама Андрієлія.

1162 -3 С. ДУБС.

БРАТИ ДМИТЕРКИ

спільне українське кон. підприємство, само-перевозове

Львів, Ринок 43, тел. 272-48

виконує всілякі перевози до всіх містечок і в краї — дешево, скоро і надійно. Спеціальні авто для пере-возу меблів, з відповідною кваліфі-кованою обслуговкою — дають гарантію 100% валової доставки. 1-50

Присилайте передплату

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб.
реші оголошенні . . . . . вод. 0.30
1 мм. одношпальтовий в тексті і вивинках . . . . . вод. 0.50
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . . . . вод. 0.80

Дрібні оголошення від слів:
матримоніальні і приват. кореспонденції по вод. 0.15
зупин, продаж, винаєм і т. п. . . . . вод. 0.10
шукають праці . . . . . вод. 0.05
змова товаришів дружок подібно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . вод. 0.15
Остання сторінка 1/2 . . . . . вод. 0.10
Остання сторінка 1/4 . . . . . вод. 0.05
Остання сторінка 1/8 . . . . . вод. 0.02

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видає Видавничий Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 21.

ПАРОВА ПРАЛЬНЯ ХЕМІЧНА, містечко „ГДИНЯ“ при повноцінній Штан П. Т. Капелюш на переносах свою роботу і контору прийняв на вул.

ЛЕЛІВЕЛЯ 5. 6. тел. 110-44. і з цієї нагоди укладає ДЕШЕВІ ТА ТИЖДЕНЬ 2 — 8 VIII. виконувати самі.

Гід мат.	Хем. чинен.	Фабричний
Пляш	вод. 2.50	вод. 4.—
Убрання	• 2.50	• 4.—
Сукні	• 1.40	• 3.—
Бажога	• 0.75	• 1.—
або светер	• 0.75	• 1.—

Змісцеві заходження повністю як найкраще.

Інж. Юрій Пясецький

держ. уповноважений інженер будов

Львів, Мучна 46, тел. 270-27

виконує усі праці з об'єктів: будівництва та промислової і житлової архітектури

Кафлярська кооператива „КЕРАМІКА“

Львів, ул. Шептицьких 16

Телефон 296-19

Виконує всілякі кафлярські роботи згідно й на час.

Змачні сніданки, обіди і вечері, добрі напінки та перекусні тілки В РЕСТОРАНІ

М. Кузишина

Перемиськ, пл. На Брамі.

МЕБЛІ Ідеальні, спільні, білетні, салони, на-он, тапчани, матраци і декоративні Віденська виробнича столарсько-тапчарська

ІВАН ОРТНЕР

Львів, Синіуська 41. Тел. 253-948

КІР

Львів, Усцького 8

Тел. 250-33

Станіславів, 3-го Мая 4. II. тел. 20

ПЛЯНИ КОШТОРИСИ БУДОВИ

Набій м'якого діла

Виконано цього року

МІЛАН

Ваше очко

Галицька 1. РІГ РИНОК

„ВОДОТЯГИ“

Біро технічне і підприємство з виготовленням водотягів, санітарних та об'єктів

Львів, вул. Печерська 12, тел. 253-254

Станіславів, 3-го Мая 2